



Metges de  
Catalunya

---

Informe sobre el sistema de  
classificació professional de les  
professions sanitàries en l'àmbit  
del Conveni SISCAT

setembre  
2018

---

# **Informe sobre el sistema de classificació professional de les professions sanitàries en l'àmbit del conveni col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut (Codi de conveni núm. 79100135012015)**

## **Objecte de l'informe**

L'Informe té per objecte l'anàlisi del sistema de classificació professional de les professions sanitàries en l'àmbit del **I Conveni Col·lectiu** de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, en el marc del procés de negociació col·lectiva del **II Conveni Col·lectiu** del sector.

La Disposició addicional setena del I Conveni Col·lectiu sectorial, sobre la Comissió sectorial de classificació professional, disposa del següent:

*“Amb la finalitat d'avaluar i/o revisar el sistema de classificació professional i adaptar-lo a la nova situació educativa actualment existent, es constituirà en el termini dels quatre mesos següents a la signatura del present Conveni, una Comissió Sectorial de classificació professional, amb caràcter paritari, dels signants del Conveni. Per la part sindical, estarà composta per 2 membres més un assessor per cada sindicat.*

*En el moment de la constitució s'haurà d'explicitar el seu règim de funcionament i el calendari de reunions.”*

En el marc de la negociació col·lectiva del II Conveni Col·lectiu sectorial s'ha creat una Subcomissió negociadora específica per parlar del sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu, conformada per les organitzacions sindicals i empresarials que negocien el Conveni Col·lectiu, i on les representacions empresarials han presentat una proposta d'un nou sistema de classificació professional, que, a efectes del present Informe, entenem que tindria la seva justificació en la necessitat d'adaptar el sistema de classificació professional a la nova situació educativa actualment existent, per tal d'utilitzar la terminologia de la Disposició addicional setena del I Conveni Col·lectiu sectorial.

Aquesta Subcomissió sectorial de classificació professional s'està reunint de manera coetània a la negociació del nou Conveni Col·lectiu del sector.

Amb l'Informe es vol donar resposta a les preguntes següents:

- 1a. Quina és la regulació legal del sistema de classificació professional i quin és el marc legal de la negociació col·lectiva dels sistemes de classificació professional?
- 2a. Quin és el sentit i la raó de ser dels sistemes de classificació professional?
- 3a. Quines són les obligacions legals ineludibles i quins són els marges de disponibilitat de què disposen les parts negociadores del Conveni Col·lectiu a l'hora de regular el sistema de classificació professional dels professionals sanitaris?
- 4a. En què consisteix la proposta empresarial d'un nou sistema de classificació professional i quines són o poden ser les conseqüències jurídiques en cas d'establir-se, com a resultat de la negociació col·lectiva?

Per delimitar de manera més precisa l'objecte del present Informe cal determinar els àmbits del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, i per això cal analitzar, sobretot, els àmbits funcionals i personals, i també, encara que sigui de passada, els àmbits territorials i temporals.

Pel que fa a l'àmbit funcional, article 1, el Conveni Col·lectiu és d'aplicació a:

*“a. Als Centres sociosanitaris i als Centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, sempre que no tinguin un Conveni Col·lectiu propi i que acreditin uns ingressos habituals i continuats superiors al 50% de la seva facturació provinents de l'activitat concertada i/o contractada amb el Servei Català de la Salut.*

*b. Als Hospitals d'aguts que formen part de la xarxa d'internament del SISCAT i també formaven part de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública, i als Centres d'Atenció Primària, concertats amb el Servei Català de la Salut, i que no tinguin Conveni Col·lectiu propi.”*

L'àmbit personal, article 1 del Conveni Col·lectiu, inclou:

*“Tots els treballadors i les treballadores que prestin llurs serveis als centres o institucions als quals sigui d'aplicació”,*

i n'exclou, encara que sigui de forma parcial:

*“els professionals que s'incorporin als centres i institucions afectades per aquest Conveni, en règim de formació especialitzada pel sistema de residència i d'acord amb allò que estableixen els programes nacionals per a cada especialitat, sens perjudici que els sigui d'aplicació la legislació general (en particular el Reial Decret 1146/2006, de 6 d'octubre, pel qual es regula la relació laboral especial de residència per a la formació d'especialistes en Ciències de la Salut)*

però preveu que els hi són d'aplicació:

*“... els salaris reflectits en els Annexos 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11 i 12 i el Capítol 13 del present Conveni, així com l'article 81 del present Conveni. No els serà d'aplicació la resta d'articles del Conveni fins que per normativa legal s'estableixi el contrari.”*

L'àmbit territorial, segons l'article 3, és Catalunya.

I, finalment, l'àmbit temporal, regulat en els articles 3 i 5 del Conveni Col·lectiu i que és des de l'1 de maig de 2015 a 31 de desembre de 2016.

Pel que fa a l'àmbit temporal de vigència del Conveni Col·lectiu, cal tenir present que la Mesa negociadora del II Conveni Col·lectiu, a la reunió de 19 de desembre de 2017 (Acta nº 5), va arribar a uns Acords parcials, que han estat publicats al DOGC de 23 de març del 2018, i dels que, a efectes del present Informe, s'ha de destacar l'establiment, a través de la modificació de l'article 6.1. del Conveni Col·lectiu, d'un període de dos anys d'ultraactivitat des de la denúncia feta del I Conveni Col·lectiu. En primer lloc, el I Conveni Col·lectiu continua vigent a l'hora de redactar aquest Informe; en segon lloc, no hi ha cap acord que afecti el sistema de classificació professional, i, en tercer lloc, continua en fase de negociació el II Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut.

Dels àmbits funcional i personal del Conveni Col·lectiu se'n deriva l'element central per a la determinació de l'objecte de la prestació de serveis en la mesura que es tracta de professions sanitàries regulades legalment, tant pel que fa als continguts dels ensenyaments per l'obtenció de les titulacions acadèmiques que habiliten per l'exercici de la professió, com pel que fa a l'exercici professional d'activitat sanitària. En altres paraules, la llei exigeix a les professions sanitàries tenir una determinada titulació per poder realitzar la prestació de serveis, objecte del contracte de treball.

Malgrat l'objecte de l'Informe sigui la classificació professional de les professions sanitàries, també es farà referència als treballadors i treballadores que realitzen funcions i tasques de

caràcter para-assistencial (no sanitaris) en allò que afecta els paràmetres generals de la classificació professional.

Per tal d'acabar amb la delimitació del que és l'objecte del present Informe, cal tornar a la negociació col·lectiva en el marc de la Subcomissió de negociació del sistema de classificació professional i a la ja transcrita Disposició addicional setena del I Conveni Col·lectiu per cridar l'atenció sobre el seu objecte. Les parts negociadores, en el marc d'aquesta Subcomissió negociadora, estan obligades a negociar, i a fer-ho de bona fe, però de la mateixa manera que amb la resta de continguts "voluntaris" —i el sistema de classificació professional ho és— d'un Conveni Col·lectiu, no estan obligades a arribar a un acord; exactament igual que si la mateixa qüestió s'analitza des de la perspectiva de la clàusula continguda a la Disposició addicional setena del I Conveni Col·lectiu.

**Per tal de donar resposta a les preguntes objecte del present informe, s'analitzaran les qüestions que s'indiquen a l'índex següent i s'acabarà l'informe amb unes conclusions.**

# Índex

## **1. La regulació legal del sistema de classificació professional a l'Estatut dels Treballadors**

- 1.1. Sistema de classificació professional i negociació col·lectiva
- 1.2. Sistema de classificació professional, grup professional, nivell educatiu, titulació acadèmica, funcions, tasques, responsabilitats i llocs de treball
- 1.3. La prohibició de discriminació
- 1.4. L'assignació del treballador o treballadora a un grup professional concret i la polivalència funcional

## **2. La regulació legal de les professions sanitàries avui, després de l'entrada en vigor de la regulació legal de la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries**

- 2.1. Consideracions de caràcter general sobre el dret a la protecció de la salut
- 2.2. La regulació legal de les professions sanitàries a la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries
- 2.3. El Reial Decret 183/2008, 8 de febrer, pel qual es determinen i es classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada
- 2.4. L'evolució de la regulació legal dels ensenyaments universitaris
  - 2.4.1. La Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats
  - 2.4.2. El Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials
  - 2.4.3. El Reial Decret 1027/2011, pel qual s'estableix el Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior (MECES)

## **3. La regulació legal del catàleg de categories professionals del personal dels serveis públics de salut des de la perspectiva de la regulació legal de les professions sanitàries i de la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries**

El Reial Decret 184/2015, de 13 de març, pel qual es regula el catàleg homogeni d'equivalències de les categories professionals del personal estatutari dels serveis de salut i el procediment de la seva actualització

## **4. La regulació del sistema de classificació professional al I Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, i les condicions de treball que es veuen afectades directament pel sistema de classificació professional**

- 4.1. La regulació del sistema de classificació professional al I Conveni Col·lectiu
- 4.2. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional
- 4.3. Diferències entre aquests dos sistemes de classificació professional
- 4.4. Algunes consideracions sobre la proposta empresarial

4.4.1. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional no és una proposta d'adaptació, sinó que és una proposta orientada a establir criteris diferenciadors en subgrups i nivells salarials

4.4.2. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional no compleix amb les exigències legals mínimes, d'acord amb l'article 22.2. ET, d'un sistema de classificació professional que utilitza les titulacions acadèmiques com a paràmetre classificatori

4.4.3. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional vulnera el principi d'equiparació de titulacions regulat a la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, i el principi de garantia dels drets adquirits de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2011, de 21 de desembre, d'universitats

4.4.4. El nou sistema de classificació professional proposat per la part empresarial afectaria, en cas d'acordar-se, altres condicions de treball del Conveni Col·lectiu

4.5. És possible negociar un nou sistema de classificació professional al Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut?

## 5. Conclusions

## 1. La regulació legal del sistema de classificació professional a l'Estatut dels treballadors

La regulació legal del sistema de classificació professional encarrega i faculta a la negociació col·lectiva l'establiment del sistema de classificació professional, amb l'obligació de fer-ho per mitjà de grups professionals, i ho fa amb les previsions contingudes a l'article 22 de l'Estatut dels Treballadors.

*“1. Mediante la negociación colectiva o, en su defecto, acuerdo entre la empresa y los representantes de los trabajadores, se establecerá el sistema de clasificación profesional de los trabajadores por medio de grupos profesionales.*

*2. Se entenderá por grupo profesional el que agrupe unitariamente las aptitudes profesionales, titulaciones y contenido general de la prestación, y podrá incluir distintas tareas, funciones, especialidades profesionales o responsabilidades asignadas al trabajador.*

*3. La definición de los grupos profesionales se ajustará a criterios y sistemas que tengan como objeto garantizar la ausencia de discriminación, tanto directa como indirecta, entre mujeres y hombres.*

*4. Por acuerdo entre el trabajador y el empresario se asignará al trabajador un grupo profesional y se establecerá como contenido de la prestación laboral objeto del contrato de trabajo la realización de todas las funciones correspondientes al grupo profesional asignado o solamente de alguna de ellas. Cuando se acuerde la polivalencia funcional o la realización de funciones propias de más de un grupo, la equiparación se realizará en virtud de las funciones que se desempeñen durante mayor tiempo.”*

Aquesta redacció li va ser donada a l'article 22 de l'ET per mitjà de la Llei 3/2012, de 6 de juliol, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball, Llei que a la seva Disposició addicional novena, sobre l'adaptació dels convenis col·lectius al nou sistema de classificació professional, establia que *“En el plazo de un año los convenios colectivos en vigor deberán adaptar su sistema de clasificación profesional al nuevo marco jurídico previsto en el artículo 22 del Estatuto de los Trabajadores, en la redacción dada por esta Ley.”*

Aquesta “obligació legal”, que, en general, un any després no havia estat complerta per la negociació col·lectiva, tenia més de voluntat incentivadora que d'obligació efectiva, i tant és així que, a part que el propi transcurs del temps la va fer “inútil”, va ser derogada per la Disposició derogatòria única del Reial Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova l'actual text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors.

Tanmateix, com que el Conveni Col·lectiu ja havia introduït la classificació de professionals per grups professionals, és indiferent, a efectes del present Informe, el caràcter realment obligatori d'aquesta previsió de l'ET.

Els elements que cal tenir en compte de la regulació dels sistemes de classificació professional que fa l'Estatut dels Treballadors, que sí que són d'interès per a aquest Informe, són els següents:

### 1.1. Sistema de classificació professional i negociació col·lectiva

La negociació col·lectiva és un dret constitucional (article 37.1. CE) -que esdevé dret fonamental com a activitat central de les organitzacions sindicals (article 28.1. CE)- que ha de ser garantit per Llei, i és per això que l'Estatut dels Treballadors a l'apartat 1 del seu article 82 estableix el principi de l'autonomia col·lectiva de les parts (llibertat a l'hora de determinar els continguts), *“Los convenios colectivos, como resultado de la negociación desarrollada por los representantes de los trabajadores y de los empresarios, constituyen la expresión del acuerdo libremente adoptado por ellos en virtud de su autonomía colectiva”*. A més, a l'apartat 2 del mateix article es regula el

que pot ser el contingut del Conveni Col·lectiu, “*Mediante los convenios colectivos, y en su ámbito correspondiente, los trabajadores y empresarios regulan las condiciones de trabajo y de productividad*”, de manera que, segons l'article 85 de l'ET, sobre el contingut dels convenis col·lectius, es reforça el principi de “*libertad de las partes para determinar el contenido de los convenios colectivo*”, i també que “*Dentro del respeto a las leyes, los convenios colectivos podrán regular materias de índole económica, laboral, sindical y, en general, cuantas otras afecten a las condiciones de empleo...*”.

En aquest marc jurídic del que és la negociació col·lectiva, com a autonomia col·lectiva de les parts negociadores, cal entendre la regulació de l'article 22 de l'Estatut dels Treballadors.

L'ET estableix que la classificació professional dels treballadors i treballadores és una facultat exclusiva —no és possible individualitzar-la a través del contracte de treball— de la negociació col·lectiva sectorial o d'empresa, ja sigui a través de Conveni Col·lectiu o, en defecte del Conveni Col·lectiu, per mitjà d'acord en l'àmbit empresarial amb els representants dels treballadors.

Aquesta atribució a la negociació col·lectiva respon, en primer lloc, a la impossibilitat de regular per llei el sistema de classificació professional pel caràcter necessàriament general de la llei, i, en segon lloc —i com a conseqüència del primer—, per la necessitat que la classificació professional respongui, de la manera més propera, adaptada i cenyida, a les especificitats del treball —objecte de la prestació de serveis (article 1 de l'ET)— que es realitza a cada sector d'activitat, o, en el seu cas, en l'àmbit de cadascuna de les empreses que tinguin un Conveni Col·lectiu o un acord específic en aquesta matèria.

El treball o activitat que es realitza pels treballadors i treballadores en el marc del contracte de treball és, doncs, l'element determinant de la seva classificació professional que, juntament amb el sistema retributiu que el mateix Conveni Col·lectiu estableixi, no són altra cosa que els paràmetres per posar valor econòmic al treball, i és el que l'article 1 de l'ET en diu “*prestar servicios retribuidos por cuenta ajena*”.

L'apartat 1 de l'article 22 de l'ET estableix, però, una obligació a la negociació col·lectiva: la classificació professional s'haurà de fer “necessàriament” per mitjà de grups professionals.

Es tracta, com ja s'ha dit, d'una obligació en l'àmbit de la negociació col·lectiva i, en conseqüència, obliga a negociar i a fer-ho de bona fe, però que en cap cas obliga a arribar a un acord final.

D'aquesta obligació genèrica ens interessa exclusivament el contingut material, ja que la classificació professional s'ha de fer per mitjà de grups professionals.

Pel que fa a la vessant material, és important tenir present que malgrat el sistema de classificació professional no és un contingut mínim legalment exigible (article 85 ET) als convenis col·lectius, no hi ha cap dubte que a la pràctica —i des de fa molt anys— el sistema de classificació professional és un fet inherent a la negociació col·lectiva, i ho és perquè forma part —encara que per diverses raons— tant de les necessitats empresarials de gestió unitària del treball i dels recursos, com de la defensa —també unitària, en el sentit de col·lectiva— dels interessos professionals i econòmics dels treballadors i treballadores.

La classificació a través de grups professionals, però, no exhaureix tots els paràmetres de classificació: que els treballadors i treballadores s'hagin de classificar en grups no impedeix —ni imposa— que dins de cada grup es puguin fer classificacions en subgrups, categories professionals, nivells, etc., però sempre com a resultat de la negociació col·lectiva.

La classificació dels treballadors i treballadores en diferents grups professionals té a veure, també, amb altres previsions legals i convencionals, com poden ser la promoció professional (articles 23 i 24 ET), el sistema retributiu (article 26 ET), la mobilitat funcional (sobretot article 39 ET), i també, entre altres circumstàncies, pot tenir incidència sobre els àmbits per a la determinació dels representants unitaris dels treballadors.



## **1.2. Sistema de classificació professional, grup professional, nivell educatiu, titulació acadèmica, funcions, tasques, responsabilitats i llocs de treball<sup>1</sup>**

### **1.2.1. El sistema de classificació professional**

El sistema de classificació professional és “*un conjunto ordenado sistemáticamente de supuestos de hechos y de consecuencias jurídicas que sirve, junto con otros instrumentos, para identificar y ordenar jurídicamente las relaciones de trabajo subordinado.*”<sup>2</sup>

En aquesta definició hi trobem diversos elements que, a efectes del present Informe, cal destacar.

Primerament, és important que es tracti d'un “*conjunt*” en el sentit que contingui tots els supòsits de fet, és a dir, a tots els treballadors i treballadores a qui els hi és d'aplicació el Conveni Col·lectiu; està clar que es refereix a les funcions, tasques, responsabilitats i llocs de treball que puguin existir en l'àmbit d'aplicació, no als treballadors individualment considerats. En altres paraules: si no hi són tots, el sistema de classificació professional deixa de ser un “conjunt”.

Aquest conjunt, en segon lloc, ha d'estar “*ordenat sistemàticament*” perquè es tracta de construir un sistema a partir d'unes regles o paràmetres al qual es vol dotar d'unes funcionalitats amb conseqüències jurídiques, per gestionar de manera unitària l'organització del treball i els recursos humans. És per això que “*su elaboración ha de estar presidida por criterios de valoración comunes o relativamente homogéneos*”.<sup>3</sup>

Finalment, el sistema de classificació professional és un dels instruments que serveix per “*identificar y ordenar jurídicamente las relaciones de trabajo subordinado*”. El sistema de classificació professional ha de ser útil a diverses funcionalitats.

En la mesura que un dels objectes centrals de la negociació col·lectiva és l'establiment de les condicions de treball (article 82.2. ET) i, de manera més precisa, les matèries d'índole econòmica (article 85 ET), els sistemes de classificació professional són el paràmetre fonamental per determinar, classificar i valorar, de manera acordada per l'autonomia col·lectiva, l'objecte de la prestació de treball assalariada que incideix directament sobre qüestions centrals del contracte de treball. Primer, saber en què consisteix el seu objecte —què ha de fer el treballador i, de manera derivada, l'incompliment contractual si no es compleixen les obligacions—; segon, determinar els marges de la facultat empresarial unilateral pel que fa a les funcions assignades a cada treballador i també les facultats empresarials de mobilitat funcional extraordinària; tercer, establir —si és el cas—, possibles sistemes de promoció professional i, sobretot, determinar el sistema retributiu i les retribucions de cadascun dels treballadors i treballadores, d'acord amb la classificació i el valor que el sistema de classificació professional ha donat al treball realitzat.<sup>4</sup>

En l'àmbit del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, el sistema de classificació professional té una incidència reduïda o nul·la pel que fa a la mobilitat funcional (articles 39 i 41 ET) dels professionals sanitaris com a conseqüència del caràcter legal

---

<sup>1</sup>- Per a la redacció d'aquest apartat de l'Informe s'han tingut en compte les consideracions que es fan per CUENCA ALARCÓN, MIGUEL, al llibre *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Les cites que es fan a peu de pàgina es corresponen amb cites que es fan en aquest llibre.

<sup>2</sup>- CUENCA ALARCÓN, MIGUEL. *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 127.

<sup>3</sup>- CUENCA ALARCÓN, MIGUEL. *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 130.

<sup>4</sup>- El Tribunal Constitucional, sentència 20/1993, de 18 de gener, fa les consideracions següents: “*la clasificación profesional viene a ser el mecanismo jurídico que conecta al trabajador con el conjunto normativo regulador de su nexo contractual: delimita la prestación en principio exigible, confiere un tratamiento retributivo específico e incide en el tiempo de prestación del trabajo, en la duración del período de prueba, en la cotización y prestaciones del sistema de Seguridad Social y en el ejercicio de los derechos de representación colectiva.*”

habilitant que les titulacions acadèmiques oficials tenen sobre l'exercici de cadascuna de les professions sanitàries.

Aquest caràcter legal habilitant de les titulacions acadèmiques oficials també comporta que el sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu tingui un impacte reduït o nul sobre el sistema de promoció professional, però també pel propi sistema de promoció professional que el Conveni Col·lectiu regula a l'article 18:

*Article 18. Canvi de lloc de treball. Canvi de torn. Ascensos.*

*18.1. La direcció està facultada per acordar els canvis de lloc de treball que calguin, sense altres limitacions que les exigides per les titulacions acadèmiques o professionals necessàries per exigir la prestació laboral i la pertinença al grup professional, segons queden establerts a l'article 15 del present conveni.*

Per aproximar-nos a la possible incidència que pot tenir l'establiment d'un sistema de classificació professional en el sistema retributiu del mateix Conveni Col·lectiu cal tenir present que el sistema de classificació professional és això; un sistema de classificació que el que fa és atribuir un valor. En primer lloc un valor professional, des de la perspectiva de l'activitat professional en el marc de l'empresa, i en segon lloc econòmic, no només com a cost empresarial de l'activitat que es presta, sinó també des de la perspectiva del valor econòmic que pot tenir en el mercat de treball l'exercici d'una professió de forma assalariada, i també com a contraprestació econòmica de la prestació de serveis en què consisteix el contracte de treball.

De moment, només cal constatar que el Conveni Col·lectiu determina, en funció dels diferents grups professionals, el salari base i els diferents complements salarials (article 25 i següents), i els Annexos 3, 4, 5, 6 fins al 17 que estableixen les quanties econòmiques dels diferents conceptes retributius.

### **1.2.2. El grup professional**

L'ET, a partir de la reforma de l'any 2012, estableix el grup professional com a paràmetre bàsic i obligatori del sistema de classificació professional, però no com a únic paràmetre.

L'obligació legal dirigida als convenis col·lectius de classificar per grups professionals és discutible jurídicament, però aquest debat resulta estèril si tenim en compte que el Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut ja ha construït un sistema de classificació professional on els grups professionals tenen un protagonisme bàsic —encara que no és ni de lluny el paràmetre classificatori més important—; no hi ha dubte que els nivells educatius, les titulacions acadèmiques i els nivells “salarials” esdevenen l'element central, sobretot si es té en compte que l'activitat professional és la sanitària i que hi ha una regulació legal de les professions sanitàries.

De totes maneres, la utilització del grup professional com a paràmetre no delimita ni elimina la utilització d'altres paràmetres, més aviat tot el contrari, els negociadors col·lectius han de tenir en compte tots els paràmetres i referències que permetin que el sistema de classificació professional utilitzat els deixi obtenir com a resultat, “*un conjunto ordenado sistemáticamente de supuestos de hecho y de consecuencias jurídicas que sirve, junto con otros instrumentos, para identificar y ordenar jurídicamente las relaciones de trabajo subordinado*”.<sup>5</sup>

Com ja s'ha dit, els diversos criteris o paràmetres classificatoris utilitzats responen a diverses funcions de cada sistema de classificació professional concret, les funcions que els negociadors col·lectius els hi hagin volgut donar.

<sup>5</sup>. - CUENCA ALARCÓN, MIGUEL. *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 127.

Així, la utilització, en el marc d'aquest Conveni Col·lectiu, del paràmetre llocs de treball sembla respondre a la funció de determinar l'objecte del contracte de treball, la determinació de la prestació de treball, i la responsabilitat professional inherent.

La utilització del paràmetre subgrup i nivell sembla respondre a la funció de fixament de les retribucions.

El paràmetre especialitats professionals, titulacions acadèmiques i nivells educatius respon, sens dubte, al fet que les professions sanitàries estan regulades per llei, tant pel que fa als nivells formatius, com pel que fa a les titulacions i especialitats, segons s'analitzarà a l'apartat següent.

Abans, però, analitzem el paràmetre grup professional. El grup professional és la pauta establerta a l'ET per tal que la negociació col·lectiva ordeni la classificació professional.

L'apartat 2 de l'article 22 defineix el que s'ha d'entendre per grup professional, i ho fa des de dues perspectives que formen un tot que és el grup professional, una unitària i l'altra diferenciadora i a la vegada integradora.

La perspectiva unitària: *"Se entenderá por grupo profesional el que agrupe unitariamente las aptitudes profesionales, titulaciones y contenido general de la prestación."*

La perspectiva diferenciadora i integradora: *"podrá incluir distintas tareas, funciones, especialidades profesionales o responsabilidades asignadas al trabajador."*

Així doncs, l'article 22.2. de l'ET obliga els negociadors col·lectius a ordenar el sistema de classificació professional de manera que les funcions que s'integrin al mateix grup tinguin un element unitari en relació amb les titulacions, aptituds i contingut general de la prestació, però sense que respongui a un criteri d'homogeneïtat o equivalència, i tampoc cal que siguin les mateixes titulacions i aptituds, de manera que la negociació col·lectiva té un marge força ample a l'hora d'utilitzar el paràmetre del grup professional.

En el cas del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, els negociadors col·lectius han optat per utilitzar, en primer lloc, el caràcter estrictament assistencial sanitari i no sanitari de les funcions realitzades pels treballadors i treballadores. I, en segon lloc, per utilitzar uns mateixos nivells formatius/acadèmics, i, a partir d'aquests dos paràmetres, s'ordena el sistema de classificació en el seu conjunt, a partir dels paràmetres de titulacions professionals, especialitats, nivells i llocs de treball.

I es fa d'aquesta manera perquè *"La noción legal de grupo profesional debe analizarse a modo de pautas o reglas jurídicas que enmarcan la elaboración convencional de los tipos que componen el sistema de clasificación, así como, en segundo término, que permiten evaluar el resultado de la actividad negociada colectiva y modular su concreta eficacia, siempre que, claro está, a través de dichos tipos los negociadores colectivos traten de delimitar las actividades que pueden asignarse a los trabajadores"*.<sup>6</sup>

### **1.2.3. El nivell educatiu i la titulació acadèmica com a paràmetre del sistema de classificació professional**

Ens interessa, a efectes del present Informe, analitzar específicament el concepte de titulació acadèmica i quines són les possibles conseqüències jurídiques de la seva utilització com a paràmetre d'un sistema de classificació professional.

<sup>6</sup>- CUENCA ALARCÓN, MIGUEL. *La determinación de la prestación de trabajo*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 144.

La titulació acadèmica no té la mateixa significació des d'una perspectiva jurídic-pública que des d'una perspectiva jurídic-privada-laboral.

Des d'una perspectiva jurídic-pública, una titulació acadèmica és una certificació expedida per una autoritat pública acadèmica on es fa constar que s'han adquirit les capacitats per realitzar les funcions inherents a l'exercici de la professió,<sup>7</sup> i, des d'una perspectiva jurídic-privada-laboral, la titulació pot ser, primer, un requisit necessari per l'exercici d'unes determinades funcions, però també pot ser un element per identificar perfils professionals típics o models col·lectius de prestacions; la titulació pot ser un mecanisme, entre altres possibles, que permet constatar de manera indirecta les aptituds vinculades a la realització d'un conjunt de tasques o funcions.<sup>8</sup>

Titulació acadèmica seria “*la justificación del desarrollo de una actividad de naturaleza formativa que permite adquirir los conocimientos y habilidades requeridos para el desarrollo de un determinado conjunto de tareas y funciones*”.<sup>9</sup>

En el cas del Conveni Col·lectiu no hi ha dubte que les titulacions acadèmiques no delimiten unitàriament el grup professional perquè en cada grup professional hi conviuen diferents titulacions acadèmiques.

Però en el moment en què les titulacions acadèmiques s'utilitzen com a paràmetre d'un sistema de classificació professional, cal tenir present tres exigències legals bàsiques:

**1a.** La necessitat que les parts negociadores explicitin les concretes funcions, tasques, especialitats professionals i responsabilitats assignades a cadascun dels treballadors i treballadores que determinen la necessitat de recórrer al títol com a factor de delimitació d'aptituds.

El títol no és en si mateix un instrument que permeti delimitar les concretes habilitats, capacitats o aptituds que són exigides per desenvolupar la prestació laboral, ni tampoc per identificar per si mateix la funció o conjunt de funcions que integren un model de prestació, perquè un mateix títol pot capacitar per fer múltiples activitats.

Per això és necessari que la referència al grup professional i a la titulació acadèmica es complementi amb una descripció de les funcions i tasques que efectivament s'han de desenvolupar i també de referències a les pròpies aptituds, capacitats i responsabilitats concretes que es posaran en escena a través de l'execució de les funcions i tasques.

**2a.** La necessitat que la titulació acadèmica que s'utilitza a l'hora de definir un grup professional sigui coherent o adequada a les funcions que permet desenvolupar. El títol ha de ser l'adequat per fer les funcions; per posar un exemple, no pot haver-hi un sistema de classificació professional que utilitzi la titulació acadèmica de llicenciats en Medicina si del que es tracta és de treballar com a arquitecte.

**3a.** Quan l'ET parla d'agrupació unitària de “*las aptitudes profesionales, titulaciones y contenido general de la prestación*” s'ha d'entendre que no és legalment obligatori que els negociadors col·lectius conformin un grup professional a partir d'un únic nivell formatiu o d'una única titulació acadèmica, però tant si delimiten el grup professional amb una única titulació, com si ho fan amb diverses titulacions, han d'establir, en el primer cas, un model de prestació unitària, i, en el segon,

---

<sup>7</sup> - VINUESA ALADRÓ, ALFONSO, *La clasificación profesional*, MTSS. Citat a CUENCA ALARCÓN, MIGUEL, *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 155.

<sup>8</sup> - CUENCA ALARCÓN, MIGUEL. *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 156.

<sup>9</sup> - CUENCA ALARCÓN, MIGUEL. *La determinación de la prestación de trabajo*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 156.

diferents models de prestació equivalents.<sup>10</sup> Sigui quina sigui l'opció que prenguin els negociadors col·lectius, l'opció escollida no pot impedir la delimitació d'un model de prestació unitària o diferents models de prestació equivalents.<sup>11</sup>

En definitiva, que “*la función que está llamada a desarrollar el grupo es compatible con la utilización de una o varias titulaciones, académicas o profesionales, a condición de que dicha utilización no ponga en peligro la posibilidad de delimitar modelos de prestación en los términos vistos*”.<sup>12</sup>

En resum, la utilització del paràmetre de la titulació acadèmica ha de classificar tothom i fer-ho d'acord amb els principis d'equivalència i de garantia dels drets adquirits, als quals es farà referència a l'apartat següent sobre la regulació legal de les professions sanitàries avui, després de l'entrada en vigor de la regulació legal de la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries.

### **1.3. La prohibició de discriminació**

L'apartat 3 de l'article 22 ET estableix una prohibició de discriminació entre dones i homes, tant directa com indirecta, tot i que aquesta prohibició no és objecte del present Informe.

### **1.4. L'assignació del treballador o treballadora a un grup professional concret i la polivalència funcional**

L'apartat 4 de l'article 22 ET regula que l'assignació a un grup professional i la determinació d'allò que és l'objecte de la prestació de serveis es produirà a través d'un acord entre l'empresa i el treballador o treballadora, així com l'assignació de fer totes o part de les funcions d'un grup professional; i també preveu la mobilitat funcional entre grups professionals, que posteriorment és regulada a l'article 39<sup>13</sup> i 41<sup>14</sup> del mateix ET.

Aquesta qüestió no és l'objecte directe del present Informe i, a més, el fet que es tracti de professions sanitàries que requereixen titulacions acadèmiques habilitants, i que aquestes titulacions ja determinen les funcions que es poden fer, fa que la qüestió de la mobilitat funcional estigui més acotada que en altres tipus de treballs.

---

<sup>10</sup>. - LUQUE PARRA, MANUEL. Aquest autor es decanta per la segona opció a *Los límites jurídicos de los poderes empresariales en la relación de trabajo* (l'editor és R. J. M. BOSCH). En el mateix sentit, VALLE MUÑOZ, F. A., *La movilidad funcional del trabajador en la empresa*, TESIS DOCTORAL dirigida por DR. MANUEL RAMÓN ALARCÓN CARACUEL Y DRA. JULIA LÓPEZ LÓPEZ. Citats a CUENCA ALARCÓN, MIGUEL, *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 160.

<sup>11</sup>. - CUENCA ALARCÓN, MIGUEL, *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 161.

<sup>12</sup>. - CUENCA ALARCÓN, MIGUEL, *La determinación de la prestación de trabajo. Clasificación profesional y trabajo convenido*. Consejo Económico y Social, Colección Estudios 189. Pàgina 161.

<sup>13</sup>. - Article 39 ET. “*Movilidad funcional. 1. La movilidad funcional en la empresa se efectuará de acuerdo con las titulaciones académicas o profesionales precisas para ejercer la prestación laboral y con respeto a la dignidad del trabajador.*”

<sup>14</sup>.- Article 41 ET. “*Tendrán la consideración de modificaciones sustanciales de las condiciones de trabajo, entre otras, las que afecten a las siguientes materias: f) Funciones, cuando excedan de los límites que para la movilidad funcional prevé el artículo 39.*”

## **2. La regulació legal de les professions sanitàries avui, després de l'entrada en vigor de la regulació legal de la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries**

L'objecte del present Informe és, com ja s'ha dit anteriorment, donar resposta a quines són les obligacions legals ineludibles i quins són els marges de disponibilitat dels quals disposen les parts negociadores del Conveni Col·lectiu a l'hora de regular el sistema de classificació professional dels treballadors i treballadores que fan tasques i funcions assistencials de caràcter sanitari. És per això que cal analitzar la regulació legal de les professions sanitàries i, també, de quina manera aquestes professions s'han vist afectades per la regulació legal de la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries.

Ja podem anticipar que les professions sanitàries, les que existeixen en cada moment i en cada àmbit de treball, en si mateixes es veuen i es continuaran veient afectades per circumstàncies de diversa índole, sobretot científiques i tecnològiques, però no es veuen afectades fins a l'extrem de requerir una modificació de fons en el sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu pel canvi en l'estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries. De fet, hi poden haver noves titulacions que generin noves professions i noves professions que requereixin noves titulacions, però en cap cas comporten obligacions legals a la negociació col·lectiva.

En aquest apartat es farà referència a la regulació legal de les professions sanitàries i també s'analitzarà en quina mesura hi ha incidit la nova regulació legal de les titulacions habilitants, per, finalment, estar en condicions de respondre a si cal o no fer "*una revisió per adaptar*" el sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, i, si cal fer-ho, de quines possibles formes es podria fer aquesta revisió i adaptació.

### **2.1. Consideracions de caràcter general sobre el dret a la protecció de la salut**

La Constitució regula el dret a la protecció de la salut dels ciutadans i ciutadanes dins del Capítol dels principis rectors de les polítiques públiques i contempla la protecció de la salut com un dels valors superiors de l'ordenament jurídic (article 43.1. CE), que obliga els poders públics a organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris (article 43.2. CE).

El dret a la protecció de la salut no té rellevància de dret fonamental, però no hi ha cap dubte que el dret a la salut actua com a pressupòsit de la garantia del dret a la dignitat i el lliure desenvolupament de la personalitat (article 10.1. CE), i també del dret a la vida (article 15.1. CE), aquests sí, drets fonamentals. Tampoc hi ha dubte sobre que la protecció de la salut que els poders públics han de proporcionar als ciutadans i ciutadanes ha de ser eficaç (article 103.1. CE).

El caràcter genèric de la regulació constitucional del dret a la protecció de la salut no ha estat obstacle perquè des de fa molt de temps els poders públics hagin assumit la responsabilitat que l'article 43 CE els hi atribueix, i hagin considerat que havien de garantir unes prestacions sanitàries i farmacològiques adequades per una protecció eficaç de la salut. Per tal d'aconseguir-ho, s'han promulgat diverses normes jurídiques per regular, entre altres qüestions, el dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, el dret a la informació en relació amb la salut i el seu tractament, la regulació de les prestacions sanitàries i farmacològiques, i, també, la regulació legal de les professions sanitàries, que és l'objecte de l'apartat d'aquest Informe.

La regulació legal de les professions titulades també té rellevància constitucional a l'article 36 CE, que obliga que sigui per llei que es faci la regulació de les "*peculiaritats pròpies del règim jurídic dels Col·legis Professionals i l'exercici de les professions titulades*". En aquest sentit, el Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en la sentència 42/1986, de 10 d'abril.

De fet, per tal de garantir la màxima protecció del dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, la regulació legal de les professions sanitàries s'ha fet efectiva des de diferents perspectives; des de la regulació de les professions sanitàries en si mateixes, fins al control/validació necessària dels plans d'estudis de les professions sanitàries, i fins i tot a la tipificació penal de l'intrusisme a l'article 403.1 del Codi Penal,<sup>15</sup> encara que no de manera exclusiva per a les professions sanitàries.

En el mateix sentit, per garantir la màxima protecció del dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, també s'ha establert al Codi Penal el delictes contra la salut pública.<sup>16</sup>

## **2.2. La regulació legal de les professions sanitàries a la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries**

La Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, regula i ordena les professions sanitàries de la manera següent:

**a)** La Llei reconeix com a professions sanitàries aquelles que la normativa universitària reconeix com a titulacions de l'àmbit de la salut, i que a la vegada tinguin una organització col·legial reconeguda pels poders públics. I regula, també, l'estructura general de la formació dels professionals sanitaris.

**b)** La regulació de les professions sanitàries respon a la necessària millora de la protecció de la salut, de manera que s'estableixen quines són les professions sanitàries i es reserva el seu exercici a qui tingui la titulació acadèmica habilitant per exercir-les.

**c)** La Llei no pretén determinar les competències de cadascuna de les professions sanitàries, però estableix unes bases perquè, a través de pactes interprofessionals, s'estableixin els àmbits competencials de les professions sanitàries amb la voluntat de reconèixer simultàniament els creixents espais competencials compartits interprofessionalment, de manera que les praxis quotidianes dels professionals en organitzacions multidisciplinàries evolucionin de manera no conflictiva, sinó cooperativa i transparent.

**d)** La Llei, en el seu capítol III del Títol 2, també regula la formació especialitzada en ciències de la salut i, entre altres qüestions, el caràcter i objecte de la formació especialitzada (article 15), els títols d'especialistes en ciències de la salut (article 16), l'expedició del títol d'especialista (article 17), l'estructura general de les especialitats (article 19) i el sistema de formació dels especialistes (article 20).

Aquelles professions sanitàries per les quals es preveu legalment la necessitat de formació especialitzada, caldrà l'obtenció de la corresponent titulació per poder exercir-les.

**e)** La Disposició addicional onzena de la Llei 44/2003,<sup>17</sup> per tal d'adaptar-se a la nova estructura legal dels ensenyaments i titulacions universitàries —feta per la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2011, de 21 de desembre, d'universitats—, estableix el següent:

*“Las referencias que en esta ley se hacen a los licenciados y diplomados sanitarios se entenderán realizadas también a los graduados universitarios, de acuerdo con la normativa de ordenación de las enseñanzas universitarias oficiales.”*

Pel que fa a les titulacions que habiliten legalment per l'exercici de les professions sanitàries, amb aquesta Disposició addicional es produeix una equiparació legal de les noves titulacions universitàries (GRAUS, MECES 2 i 3) a les anteriors titulacions universitàries

<sup>15</sup>.- Article 403. 1. Segon incís: “Si la actividad profesional desarrollada exigiere un título oficial que acredite la capacitación necesaria y habilite legalmente para su ejercicio, y no se estuviere en posesión de dicho título...”.

<sup>16</sup>.- Article 359 i següents del Codi Penal.

<sup>17</sup>.- Aquesta Disposició addicional onzena va ser introduïda a la Llei 44/2003 a través del Reial Decret Llei 9/2011, de 19 de desembre.

(LLICENCIATURES i DIPLOMATURES), de manera que ni tan sols cal modificar formalment el contingut de la Llei 44/2003, que continua parlant de llicenciats i diplomats, malgrat ara ja no siguin, des de la perspectiva universitària, les titulacions acadèmiques vigents.

**Aquest principi d'equivalència és determinant pel que fa a l'objecte de l'informe.**

f) Des de la perspectiva de les titulacions universitàries anteriors a la reforma de la Llei Orgànica 4/2007, cal fer esment a la seva Disposició addicional quinzena, sobre drets adquirits, que diu el següent:

*“Los títulos universitarios de Diplomado Universitario, Arquitecto Técnico, Ingeniero Técnico, Licenciado, Arquitecto e Ingeniero mantendrán su plena vigencia académica y profesional en los mismos términos en los que se establecieron.”*

Com no podia ser d'una altra manera, les anteriors titulacions acadèmiques, malgrat ja hagin desaparegut de l'àmbit i de l'oferta acadèmica, mantenen vigència acadèmica i professional.

En sentit idèntic es regula a la Disposició addicional quarta, sobre efectes dels títols universitaris oficials corresponents a l'anterior ordenació legal, del Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

**Aquesta garantia legal és determinant pel que fa a l'objecte de l'informe**

g) Una vegada identificades i ordenades legalment les professions sanitàries, la Llei 44/2003 també regula els diferents nivells formatius i les competències generals que corresponen a cada títol acadèmic, i la formació especialitzada en Ciències de la Salut.

Així doncs, la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, en el seu text vigent i consolidat a setembre de 2018 regula quines són les professions sanitàries i les estructura en els grups següents:<sup>18</sup>

**Primer grup**

<b>Segons la Llei 44/2003 de professions sanitàries</b>	<b>A l'actual sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu</b>
<p><b>Les professions sanitàries que requereixen d'una llicenciatura</b> (Art. 2, apartat 2. a))                      Licenciado en Medicina, en Farmacia, en Odontología y en Veterinaria y los títulos oficiales de especialista en Ciencias de la Salud para Licenciados psicólogos, químicos, biólogos, bioquímicos u otros licenciados universitarios no incluidos en el número anterior.</p>	<p><b>Grup I</b>                      Personal assistencial titulat de grau superior                      1.1. Facultatius en formació: nivells I,II,III                      1.2. Facultatius en plantilla: nivells I,II,III                      Llocs de treball que engloba: metge, farmacèutic, químic, físic, biòleg, psicòleg...</p>
<p><b>Cal recordar que:</b> <i>“Las referencias que en esta ley se hacen a los licenciados y diplomados sanitarios se entenderán realizadas también a los graduados universitarios, de acuerdo con la normativa de ordenación de las enseñanzas universitarias oficiales.”</i></p>	<p><b>Cal recordar que:</b> <i>“Los títulos universitarios de Diplomado Universitario, Licenciado... mantendrán su plena vigencia académica y profesional en los mismos términos en los que se establecieron.”</i></p>

<sup>18</sup> - A la columna de la dreta de cadascun dels quadres següents s'hi indica l'equivalència i/o relació entre la regulació de les professions sanitàries i el sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, sens perjudici de l'anàlisi detallada que es farà en un apartat posterior del present Informe.



## Segon grup

Segons la Llei 44/2003 de professions sanitàries	A l'actual sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu
<p><b>Les professions sanitàries que requereixen d'una diplomatura:</b> (Art. 2, apartat 2. b) Diplomado en Enfermería, en Fisioterapia, en Terapia Ocupacional, en Podología, en Óptica y Optometría, en Logopedia y en Nutrición Humana y Dietética y los títulos oficiales de especialista en Ciencias de la Salud para tales Diplomados.</p>	<p><b>Grup II</b> Personal assistencial titulat de grau mitjà 2.1. Diplomats en formació 2.2. Personal assistencial titulat de grau mitjà (AS-TGM). Llocs de treball diplomad/da d'infermeria i/o ATS, fisioterapeutes i/o terapeutes ocupacionals, treballadors/es socials, llevadors/es, i diplomad/da en optometria.</p>
<p><b>Cal recordar que:</b> <i>“Las referencias que en esta ley se hacen a los licenciados y diplomados sanitarios se entenderán realizadas también a los graduados universitarios, de acuerdo con la normativa de ordenación de las enseñanzas universitarias oficiales.”</i></p>	<p><b>Cal recordar que:</b> <i>“Los títulos universitarios de Diplomado Universitario, Licenciado... mantendrán su plena vigencia académica y profesional en los mismos términos en los que se establecieron.”</i></p>

## Tercer grup

Segons la Llei 44/2003, de professions sanitàries	A l'actual sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu
<p>Les professions sanitàries que requereixen <b>“los títulos de formación profesional de la familia profesional sanidad” (Article 3), o “los títulos o certificados equivalentes a los mismos”</b>, són les següents:</p> <p>a) <i>De grado superior: quienes ostentan los títulos de Técnico Superior en Anatomía Patológica y Citología, en Dietética, en Documentación Sanitaria, en Higiene Bucodental, en Imagen para el Diagnóstico, en Laboratorio de Diagnóstico Clínico, en Ortoprotésica, en Prótesis Dentales, en Radioterapia, en Salud Ambiental y en Audioprótesis.</i></p> <p>b) <i>De grado medio: quienes ostentan los títulos de Técnico en Cuidados Auxiliares de Enfermería y en Farmacia.</i></p>	<p><b>Grup III</b> Personal assistencial amb titulació/formació professional o tècnica (AS-TFPT). Nivell I: personal assistencial amb titulació/formació professional o tècnica (AS-TFPT). Llocs de treball que engloba: auxiliar d'infermeria, auxiliar tècnic especialista, i vigilant psiquiàtric.</p> <p>Nivell II: personal assistencial amb titulació/formació. Llocs de treball que engloba: tècnic especialista, puericultor, etc.</p>
<p><b>No afectat per la modificació de les titulacions universitàries.</b></p>	

### **2.3. El Reial decret 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i es classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada**

Aquest Reial Decret regula de manera més específica les especialitats en ciències de la salut, l'obtenció, expedició i característiques pròpies dels títols d'especialista en Ciències de la Salut, les equivalències entre títols de metge especialista i la relació d'especialitats en Ciències de la Salut pel sistema de residència.

L'article 1, quan estableix l'objecte del Reial Decret, diu que es tracta de "*determinar y clasificar las especialidades en Ciencias de la Salud cuyos programas formativos conducen a la obtención del correspondiente título oficial de especialista por los distintos profesionales que pueden acceder a los mismos*", de manera que "*son especialidades en Ciencias de la Salud por el sistema de residencia las que figuran relacionadas en el Anexo I, clasificadas, según la titulación requerida para acceder a ellas, en especialidades médicas, farmacéuticas, de psicología, de enfermería y multidisciplinarias* (aquí s'inclouen les especialitats, entre altres, pels químics, físics i biòlegs), i, amb el benentès que, "*de conformidad con lo previsto en el artículo 16 de la Ley 44/2003, de 21 de noviembre, corresponde al Gobierno la creación de nuevos títulos de especialista o la modificación y supresión de los que se relacionan en el Anexo I, según lo requieran las necesidades del sistema sanitario, la evolución de los conocimientos científicos en la formación de especialistas en Ciencias de la Salud y su adaptación a las directrices derivadas de la normativa comunitaria sobre la materia*".

Pel que fa a l'objecte d'aquest Informe, cal destacar que a l'Annex 1 d'aquest Reial Decret 183/2008, sobre la relació d'especialitats en Ciències de la Salut pel sistema de residència, hi trobem la informació següent:

*1. Especialidades médicas para cuyo acceso se exige estar en posesión de un título universitario oficial que habilite para el ejercicio en España de la profesión de médico:*

(Vegeu el llistat d'especialitats a l'Annex 1)

*2. Especializaciones farmacéuticas para cuyo acceso se exige estar en posesión de un título universitario oficial que habilite para el ejercicio en España de la profesión de farmacéutico:*  
**Farmacia Hospitalaria.**

*3. Especialidades de Psicología para cuyo acceso se exige estar en posesión del título universitario oficial de Grado en el ámbito de la Psicología o de Licenciado en Psicología:*  
**Psicología Clínica.**

*4. Especialidades de Enfermería para cuyo acceso se exige estar en posesión de un título universitario oficial que habilite para el ejercicio en España de la profesión de enfermera:*

**Enfermería de Salud Mental.**  
**Enfermería de Cuidados Médico-Quirúrgicos.**  
**Enfermería del Trabajo.**  
**Enfermería Familiar y Comunitaria.**  
**Enfermería Geriátrica.**  
**Enfermería Obstétrico-Ginecológica (Matrona).**  
**Enfermería Pediátrica.**

*5. Especialidades multidisciplinarias para cuyo acceso se exige estar en posesión de los títulos universitarios oficiales de Grado, o en su caso de Licenciado, en cada uno de los ámbitos que a continuación se especifican:*

*Análisis Clínicos: **Biología, Bioquímica, Farmacia, Medicina o Química.***

*Bioquímica Clínica: Biología, Bioquímica, Farmacia, Medicina o Química.*  
*Inmunología: Biología, Bioquímica, Farmacia o Medicina.*  
*Microbiología y Parasitología: Biología, Bioquímica, Farmacia, Medicina o Química.*  
*Radiofarmacia: Biología, Bioquímica, Farmacia o Química.*  
*Radiofísica Hospitalaria: Física y otras disciplinas científicas y tecnológicas.*

En conseqüència, la regulació i l'ordenació de les professions sanitàries que fa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, ha de tenir incidència en un sistema de classificació professional per mitjà de grups professionals en el qual s'utilitza el paràmetre de les titulacions acadèmiques necessàries per fer les funcions corresponents a la prestació que és l'objecte del contracte de treball, de manera que no hi ha dubte que els **metges i metgesses, els farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs**:

- Són professionals sanitaris.
- Amb titulació universitària de llicenciats o de graduats.
- Amb titulació universitària de grau (MECES 3), en el cas dels **metges, farmacèutics i odontòlegs**, i també com a MECES 3, grau més màster, en el cas dels **químics, físics, biòlegs i psicòlegs clínics**.
- Amb especialitats adquirides a través de la formació especialitzada pel sistema de residència, excepte els odontòlegs.

Tampoc no hi ha cap dubte sobre el fet que les **infermeres i les llevadores, els fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, òptics i optomètrics, logopedes, treballadors socials, nutricionistes i dietètics**:

- Són professionals sanitaris.
- Amb titulació de diplomatura o de grau universitari.
- Amb titulació universitària de grau (MECES 2), i com a MECES 3, amb titulació de grau més màster.

**Al final d'aquest apartat 2 es pot veure un quadre comparatiu de les professions sanitàries, amb les equiparacions de les titulacions anteriors i posteriors a la modificació (Llei Orgànica 4/2007) de les estructures i titulacions acadèmiques, amb indicació dels crèdits i anys per l'obtenció de cadascun dels graus, amb les equivalències corresponents dels nivells de MECES i amb la precisió sobre la necessitat o no de formació especialitzada pel sistema de residència.**

## **2.4. L'evolució de la regulació legal dels ensenyaments i de les titulacions universitàries**

Més enllà de les anteriors consideracions sobre la regulació i ordenació legal de les professions sanitàries i de com ha incidit en aquesta regulació la nova estructura dels ensenyaments i de les titulacions universitàries, cal analitzar l'evolució de la regulació legal dels ensenyaments universitaris i quina és la regulació legal vigent d'aquesta qüestió.

### **2.4.1. La Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats**

L'any 2007, per mitjà de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, es va produir un canvi radical en els ensenyaments universitaris.

Els objectius d'aquest canvi són diversos i cal destacar-ne els següents: per una part, la millora de la qualitat de la universitat i de la formació que ofereix per donar resposta a les demandes socials i dels sistemes científics i tecnològics i, per l'altra, l'harmonització dels sistemes educatius superiors en el marc de l'espai europeu d'educació superior.

Pel que fa a l'objecte del present Informe és important destacar la creació d'una nova estructura dels ensenyaments i dels títols universitaris amb la introducció de 3 cicles: grau, màster i doctorat, que donen dret a l'obtenció dels títols oficials corresponents (article 37 de la Llei Orgànica 6/20101, en la modificació introduïda per la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril).

En la mesura que es produeix un canvi en l'estructura dels ensenyaments i dels títols universitaris, la mateixa Llei Orgànica faculta el Govern per establir les condicions per l'obtenció dels títols (article 35 de la Llei Orgànica 6/2001, en la modificació introduïda per la Llei 4/2007, de 12 d'abril) i per establir els criteris generals als quals s'hauran d'ajustar les universitats per convalidar i adaptar els estudis ja cursats i per establir les condicions per a la declaració d'equivalències de títols de l'ensenyament superior universitari i no universitari als nous títols (article 36 de la Llei Orgànica 6/2001, en la modificació introduïda per la Llei 4/2007, de 12 d'abril).

Per això, com ja s'ha dit, per mitjà de la Disposició addicional quinzena, sobre drets adquirits, la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, estableix que els títols universitaris *“de Diplomado Universitario, Arquitecto Técnico, Ingeniero Técnico, Licenciado, Arquitecto e Ingeniero mantendrán su plena vigencia académica y profesional en los mismos términos en los que se establecieron.”*

### **S'estableix la garantia legal dels drets adquirits per les titulacions universitàries anteriors**

A través de la Disposició transitòria tercera, sobre l'extinció dels ensenyaments anteriors, es regula que les universitats *“podrán seguir impartiendo dichas enseñanzas de acuerdo con su normativa aplicable”*, fins que el Govern *“determine las condiciones y la fecha de la definitiva extinción de las enseñanzas conducentes a la obtención de los títulos oficiales de la ordenación universitaria anterior.”*

Finalment, la Disposició final segona de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, modifica la Ley 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries, concretament el paràgraf a) de l'apartat 3 de l'article 20, que queda redactat així:

*“a) Los residentes realizarán el programa formativo de la especialidad con dedicación a tiempo completo. La formación mediante residencia será incompatible con cualquier otra actividad profesional. También será incompatible con cualquier actividad formativa, siempre que ésta se desarrolle dentro de la jornada laboral de la relación laboral especial del residente.”*

D'aquesta manera, es reforça i es posa en valor la formació de les especialitats pel sistema de residència.

### **2.4.2. El Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials**

Pocs mesos després de l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, desplega reglamentàriament la Llei, per tal de, segons diu la seva Exposició de motius, donar garanties a la construcció de la nova estructura dels ensenyaments i dels títols universitaris, també per reservar al Govern l'establiment de les condicions a què s'hauran d'adequar els plans d'estudis per l'obtenció dels títols que habilitin per l'exercici professional de determinades professions —entre elles i de forma preferent, les professions sanitàries—, i, finalment, per garantir els drets acadèmics i professionals adquirits amb les titulacions anteriors.

A efectes del present Informe, el Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, es regula el següent:

**1r.** Els efectes dels nous títols universitaris, que tindran *“carácter oficial y validez en todo el territorio nacional, surtirán efectos académicos plenos y habilitarán, en su caso, para la realización de actividades de carácter profesional reguladas, de acuerdo con la normativa que en cada caso resulte de aplicación.”* (article 4)

És a dir, els nous títols acadèmics habiliten per a l'exercici de la mateixa professió que abans habilitaven les anteriors titulacions. En definitiva, canvien els títols acadèmics, però no canvien les professions sanitàries.

**2n.** Els nous títols acadèmics que s'estructuraran en tres cicles denominats respectivament grau, màster i doctorat (article 8). La finalitat de cadascun dels tres títols s'estableix a l'article 9. apartat 1., a l'article 10. apartat 1. i a l'article 11. apartat 1.

Posteriorment es farà menció al Reial Decret que estableix el Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior (MECES).

**3r.** Les directrius pel disseny dels títols de grau hauran de poder adscriure's a alguna de les branques de coneixement, entre elles la de les ciències de la salut (article 12. 4), tal com es pot observar a la Disposició transitòria quarta del mateix Reial Decret, on es garanteix que fins que el Govern no aprovi les noves condicions, "*serán de aplicación las actuales directrices generales propias de los títulos correspondientes, en lo que se refiere a su denominación, materias y contenido de las mismas.*"

Aquestes previsions de reserva a favor de la intervenció del Govern, pel que fa a les professions sanitàries, deriva directament del dret a la protecció de la salut de l'article 42 CE.

**4t.** Les directrius pel disseny dels títols de màster, amb una obligació al Govern perquè, en els casos en què els títols acadèmics habilitin per a l'exercici professional d'una professió regulada, estableixi les condicions a les quals s'hauran d'adequar els plans d'estudis (article 15.4. del Reial Decret 1393/2007).

En el mateix sentit, aquestes previsions de reserva a favor de la intervenció del Govern, pel que fa a les professions sanitàries, deriva directament del dret a la protecció de la salut de l'article 42 CE.

**5è.** El Reial Decret 1393/2007 també contempla algunes previsions addicionals de caràcter general sobre la implantació en el temps dels plans d'estudis per l'obtenció de les noves titulacions i també la desaparició de l'oferta universitària de les antigues titulacions de "*Licenciado, Diplomado, Arquitecto, Ingeniero, Arquitecto Técnico e Ingeniero Técnico*" (Disposició addicional primera) i el possible trànsit dels alumnes dels estudis anteriors als nous estudis (Disposició addicional segona).

En la mesura que el Reial Decret estableix que l'oferta de les antigues titulacions ja no es va poder fer el curs acadèmic 2010-2011, i que les noves titulacions es podien començar a oferir, com a molt aviat el curs 2008-2009 —i de fet així es va fer efectiu per algunes universitats—, els primers professionals de la salut amb les noves titulacions acadèmiques que els habiliten legalment van poder obtenir-les a partir de l'any 2012, en els graus de 4 anys, l'any 2013 en els graus de 5 anys, i l'any 2014 en els graus de 6 anys, si es tenen en compte les exigències acadèmiques de cadascun dels graus.<sup>19</sup>

Pel que fa a la implementació universitària en el temps de les noves titulacions acadèmiques cal destacar, però, que durant els primers cursos van conviure —des del curs 2008-2009 al curs 2014-2015— els ensenyaments universitaris de llicenciatures i graus, de manera que, per posar un exemple, l'any 2012 ja va ser legalment possible obtenir un títol de grau en Biologia i l'any 2014 encara va ser possible obtenir una llicenciatura en Biologia, i el mateix podia passar en Medicina, Farmàcia, Física, Química, Psicologia i Odontologia. En definitiva, durant uns anys van conviure els ensenyaments universitaris per obtenir llicenciatures i per obtenir graus.

**6è.** El Reial Decret 1393/2007, com ja havia fet la Llei Orgànica 4/2007, garanteix que els títols universitaris oficials derivats de l'anterior Ordenació legal ("*Licenciado, Diplomado, Arquitecto,*

<sup>19</sup> - Al final d'aquest apartat 2 es pot veure un quadre comparatiu de les professions sanitàries amb les equiparacions de les titulacions anteriors i posteriors a la modificació (Llei Orgànica 4/2007) de les estructures i titulacions acadèmiques, amb indicació dels crèdits i anys per l'obtenció de cadascun dels graus, amb les equivalències corresponents dels nivells de MECES i amb la precisió sobre la necessitat o no de formació especialitzada pel sistema de residència.

Ingeniero, Arquitecto Técnico e Ingeniero Técnico”) mantindran tots els seus efectes acadèmics i, en el seu cas, professionals (Disposició addicional quarta, sobre el “*Efecto de los títulos universitarios oficiales correspondientes a la anterior ordenación*”).

També es pot consultar la manera amb què tenint aquestes titulacions es pot accedir als estudis de grau i de màster.

**7è.** El Reial Decret 1393/2007, en la seva Disposició addicional desena, sobre títols d'especialistes en Ciències de la Salut, estableix el següent:

*“Los títulos universitarios a los que se refiere el presente real decreto no podrán inducir a confusión ni coincidir en su denominación y contenidos con los de los especialistas en ciencias de la salud regulados en el capítulo III de la Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias.”*

Aquesta previsió té per objecte recordar que hi ha una formació específica de les especialitats en ciències de la salut i que es regula a la Llei 44/2003, i al Reial Decret 183/2008, 8 de febrer, pel qual es determinen i es classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada. En definitiva, que a més a més del GRAU (MECES 2 i/o MECES 3), es requereix una formació especialitzada per a l'exercici de les professions sanitàries. Les professions sanitàries que necessiten de formació específica i titulació d'especialitat en Ciències de la salut, que s'ha d'obtenir d'acord amb el que estableix el Reial Decret 183/2008, són els següents: Farmàcia hospitalària, Psicologia clínica, Biologia, Bioquímica, Medicina, Química, Física, les especialitats d'Infermeria, i altres disciplines científiques i tecnològiques.

**8è.-** A la Disposició addicional catorzena, introduïda pel Reial Decret 96/2014, de 14 de febrer, sobre l'adscripció al Nivell 3 (Màster) del MECES de determinats títols de Grau, es regula el següent:

*“Los títulos de Grado de al menos 300 créditos ECTS que comprendan un mínimo de 60 créditos ECTS de nivel de Máster podrán obtener la adscripción al Nivel 3 (Máster) del MECES mediante resolución del Consejo de Universidades. Las universidades que pretendan la citada adscripción de sus títulos deberán presentar la correspondiente solicitud al Consejo de Universidades a través de la Secretaría de dicho Órgano para su tramitación.*

.....

*Una vez obtenida la adscripción al Nivel 3 (Máster) del MECES, ésta tendrá efectos para todos los graduados de la titulación con el plan de estudios evaluado, con independencia de la fecha de terminación de sus estudios, salvo que para su obtención se hayan tenido que realizar modificaciones en el plan de estudios, en cuyo caso solo será aplicable a los graduados con posterioridad a tal obtención.”*

Hi ha determinats estudis de GRAU d'almenys 300 crèdits ECTS que, si inclouen un mínim de 60 crèdits ECTS de nivell màster, podran obtenir el nivell MECES 3 sense necessitat de fer el màster.

Entre aquests TÍTOLS DE GRAUS-MECES 3, hi ha els estudis/titulacions de Medicina, Farmàcia i Odontologia.

### **2.4.3. El Reial decret 1027/2011, de 15 de juliol, pel qual s'estableix el marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES)**

La nova regulació legal de l'estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries també contempla les qualificacions MECES i com a proposta empresarial del nou sistema de classificació professional, vol introduir al Conveni Col·lectiu com a paràmetre de classificació

professional les titulacions de MECES 3 i MECES 2. És per això que hem d'analitzar el Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior (MECES).

El Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior (MECES) és, d'acord amb aquest Reial Decret 1027/2011, de 15 de juliol, un instrument de classificació de les qualificacions educatives que permet donar informació a, entre altres, les empreses sobre les competències de qui ha de ser empleat.

Com a tal, aquest sistema de classificació de les qualificacions educatives s'aplica a "*las titulaciones oficiales procedentes de la enseñanza universitaria, las enseñanzas artísticas superiores, la formación profesional de grado superior, las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño de grado superior y las enseñanzas deportivas de grado superior, así como aquellos otros títulos que se hayan declarado equivalentes.*" (article 3 del Reial Decret 1027/2011)

El MECES, segons l'article 4 del mateix Reial Decret, s'estructura en quatre nivells:

*"Nivel 1: Técnico Superior, MECES 1.*

*Nivel 2: Grado, MECES 2.*

*Nivel 3: Máster, MECES 3.*

*Nivel 4: Doctorado, MECES 4."*

De manera que el nivell MECES 3 equival al GRAU més el MÀSTER, i el nivell MECES 2 equival al GRAU, però amb el benentès que, en aplicació de la Disposició addicional catorzena del Reial Decret 1393/2007, accedeixen al nivell MECES 3 aquells graus d'almenys 300 crèdits ECTS que inclouen un mínim de 60 crèdits ECTS de nivell màster, i que entre aquests hi ha els estudis/titulacions de Medicina, Farmàcia i Odontologia.

**D'acord amb les anteriors previsions legals sobre professions sanitàries i la nova estructura dels ensenyaments i de les titulacions acadèmiques, en el següent quadre comparatiu de les professions sanitàries es fan les equiparacions de les titulacions anteriors i posteriors a la modificació (Llei Orgànica 4/2007) de les estructures i titulacions acadèmiques, amb indicació dels crèdits i anys per l'obtenció de cadascun dels graus, amb les equivalències corresponents dels nivells de MECES i amb la precisió sobre la necessitat o no de formació especialitzada pel sistema de residència:**

<b>Professions sanitàries</b>	<b>Nivell titulació acadèmica anterior a la Llei org. 4/2007</b>	<b>Nivell titulació acadèmica a partir de la Llei org. 4/2007</b>	<b>Crèdits acadèmics grau i anys de grau</b>	<b>Equivalència en MECES</b>	<b>Formació especialitzada pel sistema de residència</b>
<b>Medicina</b>	Llicenciatura (6 anys)	Grau	360 crèdits, 6 anys	MECES 3, només amb grau	Per les diferents especialitats en Medicina
<b>Farmàcia</b>	Llicenciatura (5 anys)	Grau	300 crèdits, 5 anys	MECES 3, només amb grau	Farmàcia hospitalària
<b>Química</b>	Llicenciatura (5 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	MECES 2, només amb grau, i MECES 3, cal grau + màster	Química
<b>Física</b>	Llicenciatura (5 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	MECES 2, només amb grau, i MECES 3, cal grau + màster	Física
<b>Biologia</b>	Llicenciatura (5 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	MECES 2, només amb grau, i MECES 3, cal grau + màster	Biologia
<b>Psicologia</b>	Llicenciatura (5 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	MECES 2, només amb grau, i MECES 3, cal grau + màster	Psicologia clínica
<b>Odontologia</b>	Llicenciatura (5 anys)	Grau	300 crèdits, 5 anys	MECES 3, només amb grau	No cal formació especialitzada pel sistema residència
<b>Infermeria</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	MECES 2, només amb grau, i MECES 3, cal grau + màster	Per les diferents especialitats en Infermeria, entre elles, les llevadores
<b>Fisioteràpia</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	MECES 2, només amb grau, i MECES 3, cal grau + màster	No cal formació especialitzada pel sistema residència
<b>Teràpia Ocupacional</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	Igual	No cal
<b>Podologia</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	Igual	No cal
<b>Treball Social</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	Igual	No cal
<b>Logopèdia</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	Igual	No cal
<b>Optometria</b>	Diplomatura (3 anys)	Grau	240 crèdits, 4 anys	Igual	No cal



### **3. La regulació legal del catàleg de categories professionals del personal dels serveis públics de salut, des de la perspectiva de la regulació legal de les professions sanitàries i de la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries**

#### **Reial decret 184/2015, de 13 de març, pel qual es regula el catàleg homogeni d'equivalències de les categories professionals del personal estatutari dels serveis de salut i el procediment de la seva actualització**

Encara que sigui una norma específica per l'àmbit del personal estatutari dels serveis públics de salut, i que té per objecte, segons el seu article 1, *“garantizar la movilidad, en términos de igualdad efectiva, del personal estatutario en el conjunto del Sistema Nacional de Salud, mediante la aprobación de un catálogo homogéneo de equivalencias de las categorías profesionales del personal estatutario de los servicios de salud (en adelante, el catálogo), y la regulación del procedimiento de actualización de dicho catálogo conforme los servicios de salud de las comunidades autónomas procedan a la creación, modificación y supresión de dichas categorías”*, cal fer esment a aquest Reial Decret 184/2015, de 13 de març, des de diferents perspectives:

- 1a.** Perquè es tracta d'una regulació legal que afecta les professions sanitàries.
- 2a.** Perquè és una regulació legal que es produeix amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, i amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.
- 3a.** Perquè és una regulació legal que es produeix en l'àmbit d'un sistema de classificació professional, encara que de personal estatutari.

A continuació analitzarem cadascuna d'aquestes perspectives:

#### **1a. Perquè es tracta d'una regulació legal que afecta professions sanitàries.**

No hi ha dubtes que es tracta dels mateixos professionals sanitaris a qui afecta el I Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, i, en aquest sentit, es poden establir elements comparatius sobre criteris de classificació, i sobre la manera i el sentit d'establir els nivells educatius, les titulacions i les categories professionals com a paràmetres classificatoris.

#### **2a. Perquè és una regulació legal que es produeix amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, i amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2011, de 21 de desembre, d'universitats.**

I malgrat aquesta important circumstància legal, és evident que el Reial Decret 184/2015, de 13 de març, continua referint-se, a efectes de regular les equivalències de les categories professionals del personal dels serveis públics de salut, a les titulacions acadèmiques del sistema anterior, que ja no són “legalment” vigents, i no hi ha cap referència a les noves titulacions universitàries.

Aquesta doble circumstància és legalment possible pel principi d'equivalència contingut a la Disposició addicional onzena de la Llei 44/2003,<sup>20</sup> que estableix el següent:

---

<sup>20</sup>.- Aquesta Disposició addicional onzena va ser introduïda a la Llei 44/2003, a través del Reial Decret Llei 9/2011, de 19 de desembre.

*“Las referencias que en esta ley se hacen a los licenciados y diplomados sanitarios se entenderán realizadas también a los graduados universitarios, de acuerdo con la normativa de ordenación de las enseñanzas universitarias oficiales.”*

Pel que fa a les titulacions que habiliten legalment per a l'exercici de les professions sanitàries, amb aquesta Disposició addicional es produeix una equiparació legal de les noves titulacions universitàries (graus) a les anteriors titulacions universitàries (llicenciatures), de manera que ni tan sols cal modificar formalment el contingut de la Llei 44/2003, que continua parlant de llicenciats i diplomats, malgrat ara ja no siguin les actuals titulacions acadèmiques.

I perquè la Disposició addicional quinzena, sobre drets adquirits, de la Llei Orgànica 4/2007, regula el següent:

*“Los títulos universitarios de Diplomado Universitario, Arquitecto Técnico, Ingeniero Técnico, Licenciado, Arquitecto e Ingeniero mantendrán su plena vigencia académica y profesional en los mismos términos en los que se establecieron.”*

Com no podia ser d'una altra manera, les anteriors titulacions acadèmiques, malgrat ja hagin desaparegut, mantenen vigència acadèmica i professional.

### **3a. Perquè és una regulació legal que es produeix en l'àmbit d'un sistema de classificació professional, encara que de personal estatutari.**

Com també ja s'ha dit anteriorment, una cosa són les titulacions acadèmiques i una altra cosa són els sistemes de classificació professional.

Malgrat això, és clar que el criteri d'agrupació i classificació que utilitza aquest Reial Decret 184/2015, de 13 de març, pel qual es regula el catàleg homogeni d'equivalències de les categories professionals del personal estatutari dels serveis de salut i el procediment de la seva actualització, és la titulació exigida per l'exercici de la professió, de manera que el catàleg compta amb les equivalències següents:

<b>Grup</b>	<b>Titulació acadèmica</b>	<b>Categories professionals</b>
<b>A 1</b>	<b>Personal llicenciat sanitari</b>	Veure relació del Reial Decret 184/2015
<b>A 2</b>	<b>Personal diplomad sanitari</b>	Veure relació del Reial Decret 184/2015
<b>C 1</b>	<b>Personal tècnic sanitari</b>	Veure relació del Reial Decret 184/2015
<b>C 2</b>	<b>Personal tècnic sanitari</b>	Veure relació del Reial Decret 184/2015

En definitiva, de la mateixa manera que es fa amb els **metges i metgesses**, es classifica als professionals sanitaris **farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs** de la manera següent:

- Com a professionals sanitaris.
- Amb titulació universitària de llicenciats o de graduats.
- Amb titulació universitària de grau (MECES 3), en el cas dels **metges, farmacèutics i odontòlegs**, i també com a MECES 3, grau més màster, en el cas dels **químics, físics, biòlegs i psicòlegs clínics**.
- Amb especialitats adquirides, en el seu cas, a través de la formació especialitzada pel sistema de residència.

I a les **infermeres i a les llevadores**, d'igual manera que als **fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, òptics i optòmetres, logopedes i nutricionistes i dietètics**:

- Com a professionals sanitaris
- Amb titulació de diplomatura o de grau universitari
- Amb titulació universitària de grau (MECES 2), i com a MECES 3, amb titulació de grau més màster

Cal, però, tenir en compte que a la Disposició transitòria segona, el Reial Decret 184/2015 preveu, en relació amb les denominacions de les titulacions acadèmiques hi diu el següent:

*“Hasta que se produzca la implantación definitiva de los títulos de grado en el Sistema Nacional de Salud de acuerdo con la normativa de ordenación de las enseñanzas universitarias oficiales, todas las referencias que en este real decreto se hacen a los licenciados y diplomados sanitarios se entenderán realizadas a los graduados universitarios, **debiéndose actualizar el catálogo homogéneo de equivalencias de las categorías profesionales de los servicios de salud una vez que se incorpore al ordenamiento jurídico sanitario dicha denominación en las titulaciones.**”*

Es tracta, segons aquest Reial Decret 184/2015, de 13 de març, d'actualitzar —*“una vez que se incorpore al ordenamiento jurídico sanitario dicha denominación en las titulaciones”*—, la dita denominació de les titulacions. Per tant, no es tracta d'adaptar en el sentit de necessitat de modificar, perquè totes les titulacions, les anteriors i les actuals, habiliten per a l'exercici de les mateixes professions sanitàries.

En definitiva, només es tracta d'actualitzar les denominacions de les titulacions acadèmiques.

## **4. La regulació del sistema de classificació professional al i conveni col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el servei català de la salut i les condicions de treball que es veuen afectades directament pel sistema de classificació professional**

### **4.1. la regulació del sistema de classificació professional al i conveni col·lectiu**

El I Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut té una vigència des de l'1 de maig de 2015 fins al 31 de desembre de 2016, amb una pròrroga expressa de l'ultraactivitat fins als dos anys des de la denúncia del Conveni (finals de l'any 2018), i actualment, a setembre de 2018, el II Conveni Col·lectiu es troba en un període de negociació.

El I Conveni Col·lectiu regula el sistema de classificació professional a l'article 15 i als Annexos 1 i 2, i a la Disposició addicional setena crea una Comissió sectorial de classificació professional:

*“Amb la finalitat d'avaluar i/o revisar el sistema de classificació professional i adaptar-lo a la nova situació educativa actualment existent, es constituirà en el termini dels quatre mesos següents a la signatura del present Conveni, una Comissió sectorial de classificació professional, amb caràcter paritari dels signants del Conveni. Per la part sindical, estarà composta per 2 membres més un assessor per cada sindicat.*

*En el moment de la constitució s'haurà d'explicitar el seu règim de funcionament i el calendari de reunions.”*

El sistema de classificació professional es regula al Conveni Col·lectiu vigent al seu article 15 de la manera següent:

#### *“15.1. Grups professionals*

*El personal afectat pel present Conveni s'integrarà en un dels set grups professionals que assenyalam a continuació:*

*Grup 1. Personal assistencial titulat de grau superior*

- 1.1. Facultatius en formació*
- 1.2. Facultatius en plantilla*

*Grup 2. Personal assistencial titulat de grau mitjà*

- 2.1. Diplomats/des en formació*
- 2.2. Diplomats/des en plantilla*

*Grup 3. Personal assistencial amb titulació i/o formació professional o tècnica*

*Grup 4. Personal para-assistencial titulat de grau superior*

*Grup 5. Personal para-assistencial titulat de grau mitjà*

*Grup 6. Personal para-assistencial amb titulació i/o formació professional o tècnica*

- 6.1. Funció administrativa*
- 6.2. Funció oficis i serveis diversos*

*Grup 7. Personal assistencial i para-assistencial sense titulació i/o formació*

*L'adscripció del personal a qualsevol dels grups professionals anteriors s'indicarà en els rebuts de salaris i es realitzarà sens perjudici d'establir, a cadascun dels grups, els nivells que es considerin convenients d'acord amb els usos i costums de cada centre o institució inclosos en aquest Conveni.*

*No obstant això, els llocs de treball, amb els seus respectius nivells, queden inclosos en els diferents grups professionals tal com es detalla a l'Annex 1 del present conveni.*

*El contingut funcional dels diferents llocs de treball és el que es detalla a l'Annex 2 del conveni, de manera succinta i no excloent.”*

Aquest sistema de classificació professional de l'article 15 del Conveni Col·lectiu, amb els Annexos 1 i 2, es caracteritza pels elements següents:

**Primer.-** Creació de 7 grups professionals, amb indicació dels llocs de treball que s'integren en cadascun dels grups i es fa una assignació de cadascun dels llocs de treball a algun dels 7 grups professionals (Annex 1 del I Conveni Col·lectiu).

**Segon.-** Els elements determinants de la creació dels diferents grups professionals són:

- a) El caràcter assistencial (sanitari, en el sentit de professió sanitària) i para-assistencial (no sanitari) de les funcions assignades a cadascun dels grups.
- b) El nivell de formació acadèmica exigida —o la no exigència de titulació— dins de cadascun dels grups dels dos àmbits.

**Tercer.-** La no existència d'una descripció de funcions en la mesura que les funcions són les que es corresponen amb la titulació acadèmica que habilita per exercir la professió, en una clara referència a les professions sanitàries (Annex 2).

**Quart.-** La creació de nivells amb una explícita referència a les etapes de formació especialitzada de les professions sanitàries.

**Cinquè.-** Tot el personal està inclòs en algun dels 7 grups professionals i s'obre la possibilitat que a cada centre o institució que estigui dins l'àmbit d'aplicació del Conveni Col·lectiu s'adaptin els nivells dins de cada grup professional, com a expressió del principi d'adaptabilitat a les activitats específiques de cada empresa en relació amb les circumstàncies de caràcter general en l'àmbit sectorial.

**Sisè.-** Del conjunt de previsions de l'article 15 i Annexos I i II del Conveni Col·lectiu se'n deriva, no només el caràcter unitari de cadascun dels grups professionals, sinó també la totalitat de les funcions i llocs de treball, de manera que el sistema de classificació professional establert al I Conveni Col·lectiu és el següent:

Grups	Nivell titulació acadèmica	Subgrups	Nivells	Llocs de treball
<b>Grup I</b>	Personal assistencial titulat de grau superior	1.1. Facultatius en formació 1.2. Facultatius en plantilla	I, II i III, segons anys de formació  I, II i III, segons tenir o no especialitat i/o en funció dels anys d'experiència	Llocs de treball que engloba: metge, farmacèutic, químic, físic, biòleg, psicòleg...
<b>Grup II</b>	Personal assistencial titulat de grau mitjà	2.1. Diplomats en formació 2.2. Personal assistencial titulat de Grau Mitjà (AS-TGM)		Llocs de treball diplomats/da d'infermeria i/o ATS, fisioterapeutes i/o terapeutes ocupacionals, treballadors/es socials, llevadores, diplomats en optometria.
<b>Grup III</b>	Personal assistencial amb titulació/Formació Professional o tècnica (AS-TFPT)	Nivell I: personal assistencial amb titulació/Formació Professional o tècnica (AS-TFPT)  Nivell II: personal assistencial amb titulació/Formació Professional o tècnica (AS-TFPT).		Llocs de treball que engloba: auxiliar d'infermeria, auxiliar tècnic especialista, vigilant psiquiàtric.  Llocs de treball que engloba: tècnic especialista, puericultor...
<b>Grup IV</b>	Personal para-assistencial titulat de grau superior			Llocs de treball que engloba: advocat/da, arquitecte/a, economista, informàtic/a, enginyer/a.
<b>Grup V</b>	Personal para-assistencial titulat de grau mitjà			Llocs de treball que engloba: aparellador/a, graduat/da social, mestre/a, pèrit, enginyer/a tècnic/a.
<b>Grup VI</b>	Personal para-assistencial amb titulació i/o formació professional o tècnica	6.1. Funció administrativa Nivell I i nivell II: personal para-assistencial amb titulació/formació professional o tècnica (AS-TFPT) funció administrativa.  6.2 Funció oficis i serveis diversos Nivell I i nivell II: personal para-assistencial amb titulació/formació professional o tècnica (AS-TFPT) funció oficis i serveis diversos.		Llocs de treball que engloba: auxiliar administratiu/va, oficial administratiu/va.  Llocs de treball que engloba: auxiliar oficis, auxiliar serveis, telefonista, conserge, oficial oficis, oficial serveis.
<b>Grup VII</b>	Personal assistencial i para-assistencial sense titulació i/o formació			Llocs de treball que engloba: portalliteres, mecànic/a, sanitari, ajudant sanitari, netejador/a, mosso, peó.

**A continuació, en el quadre següent i marcat en vermell, es poden visibilitzar els principals canvis que introdueix la proposta empresarial.**

## 4.2. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional

En el marc de la Comissió sectorial de classificació professional del Conveni Col·lectiu, la representació empresarial ha fet la següent proposta de sistema de classificació professional:

Grups	Nivell titulació acadèmica	Subgrups	Subsubgrups	Nivells	Llocs de treball
<b>Grup I</b> Abans Grup I	Personal assistencial titulat de grau superior	1.1.	1.1.1.	I, II i III	Personal mèdic en formació especialitzada per residència
			1.1.2.	I i II, amb especialitat i sense especialitat	Personal mèdic en plantilla
<b>Grup I</b> Abans Grup II	Personal assistencial titulat de grau mitjà	1.2.	1.2.1.		Personal infermer en formació especialitzada per residència
			1.2.2.		Personal infermer i infermeres especialitzat (llevadora)
<b>Grup I</b> Abans Grup I 1.1.	Personal assistencial titulat de grau superior	1.3.	1.3.1.		Resta de personal en formació especialitzada (MECES 3) per residència: farmacèutic, químic, físic, biòleg, psicòleg clínic, i odontòleg (malgrat no tenir sistema de residència)
			1.3.2.		Resta personal en plantilla (MECES 3): farmacèutic, químic, físic, biòleg, psicòleg clínic, odontòleg
Abans Grup I 1.2.					
<b>Grup I</b> Abans Grup II	Personal assistencial titulat de grau mitjà	1.4.	1.4.1.		Personal en plantilla (MECES 2): fisioterapeuta, terapeuta ocupacional, podòleg, treballador social, logopeda, optometrista...
<b>Grup 2</b> Abans Grup III	Personal assistencial amb titulació/formació professional o tècnica (AS-TFPT)	2.1.			Tècnics especialistes (laboratori de diagnòstic clínic, imatge per al diagnòstic, anatomia patològica, higiene bucodental, documentació clínica...), puericultura
		2.2.			Tècnic en cures auxiliars d'infermeria, tècnic en farmàcia, cuidador psiquiàtric

<b>Grup 3</b> Abans Grup IV i V	Personal para-assistencial titulat de grau superior	3.1.			Advocats, economistes, arquitectes, informàtics...
	Personal para-assistencial titulat de grau mitjà	3.2.			Tècnic enginyer, graduat social...
<b>Grup 4</b> Abans Grup VI	Personal para-assistencial amb titulació i/o formació professional o tècnica	4.1.	4.1.1.		Oficials administratius
			4.1.2.		Oficials d'oficis
Abans Grup VI	Personal para-assistencial amb titulació i/o formació professional o tècnica	4.2.	4.2.1.		Auxiliars administratius
			4.2.2.		Auxiliars d'oficis
Grup 5 Abans Grup VII	Personal assistencial i para- assistencial sense titulació i/o formació	5.1.			Zeladors, portalliteres
		5.2.			Netejador/a, peó, bugadera

### 4.3. Diferències entre l'actual sistema de classificació professional i el sistema de classificació professional de la proposta empresarial

#### 1r. Pel que fa al personal professional assistencial sanitari

##### Grups professionals I i II

Els Grups I i II del sistema actual i vigent de classificació professional passarien a formar part d'un mateix Grup I

- Els 2 subgrups de l'actual del Grup I passen a ser 4 subgrups
- Els 2 subgrups de l'actual del Grup II passen a ser 3 subgrups
- En definitiva: es pretén crear tres subgrups nous

Es produirien, segons la proposta empresarial, els següents canvis significatius:

#### 1r. El grup professional I s'amplia pel que fa al nombre de titulacions acadèmiques.

En funció de les titulacions acadèmiques oficials que habiliten per a l'exercici de totes i cadascuna de les professions sanitàries, s'amplia el nombre de titulacions incloses dins del Grup 1.

En aquest Grup 1 hi serien les titulacions acadèmiques "anteriors" de llicenciats i diplomats, i també les noves titulacions de graus i màsters.

L'ampliació del Grup professional I pel que fa al nombre i diversitat de titulacions acadèmiques no comporta, en si mateixa, cap tipus de problema jurídic, ni de valoració del treball que es pot realitzar en funció de les diverses titulacions acadèmiques.

2n. El si del grup professional I es classifica de forma separada en subgrups, subsubgrups i nivells a col·lectius de professionals sanitaris que ara estan classificats junts com equivalents professionals i retributivament.



Desapareixen els llicenciats farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics, i odontòlegs dels llocs de treball del Grup I, subgrup 1.1.2.; aquestes professions sanitàries només són contemplades al subgrup 1.3.1 del Grup I, però a la titulació MECES 3.<sup>21</sup>

Contràriament, la professió mèdica només apareix al subgrup 1.1.1. i 1.1.2. del grup I, de manera que s'ha d'entendre que inclou totes les titulacions acadèmiques habilitants, tant les anteriors llicenciatures com els graus o els actualment anomenats MECES 3.

De la mateixa manera, desapareixen els professionals sanitaris com el fisioterapeuta, terapeuta ocupacional, podòleg, treballador social, logopeda i optometrista dels llocs de treball del Grup I, subgrup 1.2.1.; aquestes professions sanitàries només són contemplades al subgrup 1.4.1. del Grup I, però en la titulació MECES 2.

Contràriament, i pel que fa a la professió sanitària d'infermeria i infermeria especialitzada (llevadora), que només apareix al subgrup 1.2.1. i 1.2.2. del Grup I, de manera que s'ha d'entendre que inclou totes les titulacions acadèmiques habilitants, tant les llicenciatures com els graus o els actualment anomenats MECES 2 (grau).

En definitiva, no s'aplica el mateix paràmetre classificatori —en funció de la titulació acadèmica habilitant— als metges que als farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs; i tampoc s'aplica el mateix paràmetre classificatori a les infermeres i a les llevadores que als fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes.

**3r.- La conseqüència és evident:** els joves professionals sanitaris, que són aquells que tenen la titulació acadèmica de grau —que no han pogut obtenir, per aplicació de la nova normativa universitària, abans de l'any 2012, en els graus de 4 anys, l'any 2013 en els graus de 5 anys, i l'any 2014 en els graus de 6 anys, si es tenen en compte les exigències acadèmiques de cadascun dels graus—, si la titulació que tenen és de farmacèutic, químic, físic, biòleg, psicòleg clínic i odontòleg, són tractats/valorats professional i econòmicament pitjor que els que tenen la titulació de metges, ja sigui la titulació de llicenciatura, ja sigui la titulació de MECES 3 amb el grau o de MECES 3 amb grau més màster.

I, en el mateix sentit, si la titulació que tenen és de fisioterapeuta, terapeuta ocupacional, podòleg, treballador social, logopeda i optometrista, són tractats/valorats professional i econòmicament pitjor que els que tenen la titulació d'infermeria i de llevadora, ja sigui la titulació de diplomatura o sigui la titulació de grau (MECES 2).

En definitiva, i pel que fa als col·lectius de professionals indicats, es produeix un greuge comparatiu, que pot esdevenir contrari al principi d'igualtat establert per l'article 14 de la Constitució, entre els joves professionals (que són els que han accedit recentment a les noves titulacions acadèmiques) i els professionals de major edat (que tenen les titulacions acadèmiques del sistema universitari anterior), malgrat els nous ensenyaments universitaris s'hagin dissenyat per millorar, de forma actualitzada i d'acord amb els actuals coneixements científics i tecnològics, les competències professionals.

### **Grup professional III**

**El Grup III del sistema actual** de classificació professional passa a ser **el Grup 2**, i manté els dos nivells que ja tenia; per tant, en aquest cas no hi ha cap canvi.

<sup>21</sup>. - Cal recordar que, en aplicació de la Disposició addicional catorzena del Reial Decret 1393/2007, accedeixen al nivell MECES 3 aquells graus d'almenys 300 crèdits ECTS que inclouen un mínim de 60 crèdits ECTS de nivell màster, i que entre aquests hi ha els estudis/titulacions de Medicina, Odontologia i Farmàcia.

## **2n. Pel que fa al personal professional para-assistencial no sanitari**

### **Grups IV i V**

Els actuals Grups IV i V del sistema actual de classificació professional passarien a un únic grup, **el Grup 3**, però amb dos subgrups, equivalents als vigents grups IV i V.

D'aquesta manera, al passar a formar part d'un únic grup professional els treballadors i treballadores que fins ara formaven part de dos grups professionals diferents, s'amplien els marges subjectius de la facultat empresarial de mobilitat funcional, respectant sempre l'obligació d'estar en possessió, en el seu cas, de la titulació acadèmica habilitant per la realització de les funcions corresponents.

Però el que ens interessa remarcar, a efectes del present Informe, és que la proposta empresarial del nou sistema de classificació professional no diferencia, com sí que ho fa el fet de classificar una part del personal assistencial sanitari, als treballadors para-assistencials no sanitaris, tant al nivell I (advocats, economistes, arquitectes, informàtics), com al nivell II (tècnic enginyer, graduat social), en funció de si tenen titulació acadèmica antiga o actual; aquesta circumstància fa palès que la voluntat empresarial al proposar el nou sistema de classificació professional és aliena a la necessitat d'adaptar les noves titulacions universitàries.

### **Grup VI**

L'actual Grup VI del sistema actual de classificació professional, amb dos subgrups i dos nivells a cadascun dels subgrups, passa a ser el **Grup 4**, amb 4 nivells. Per tant, en aquest cas no hi ha cap canvi.

### **Grup VII**

L'actual Grup VII del sistema actual de classificació professional, que no es subclassifica en subgrups ni en nivells, passaria a ser el **Grup 5**, amb dos subgrups.

En el cas d'aquest Grup, el fet d'introduir-hi dos subgrups podria tenir conseqüències en altres condicions de treball com poden ser les retribucions, en el cas que s'establissin retribucions diferents per a cadascun dels dos subgrups.

## **4.4. Algunes consideracions sobre la proposta empresarial del nou sistema de classificació professional**

### **4.4.1. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional no és una proposta d'adaptació, sinó que és una proposta orientada a establir nous criteris diferenciadors en subgrups i nivells salarials, que resulten artificials**

Es poden adaptar —en el sentit d'actualitzar— les denominacions de cadascun dels nivells educatius existents, els anteriors i els actuals, explicitant que el grup professional 1 està conformat per les titulacions de llicenciats universitaris, diplomats de grau mitjà, graduats universitaris, MECES 3 i MECES 2. Com ja s'ha dit, no hi ha cap inconvenient legal perquè d'un mateix grup professional en formin part diferents titulacions acadèmiques.

Però el que fa la proposta empresarial és classificar, dins del mateix grup, però en uns subsubgrups i nivells "inferiors", determinades titulacions acadèmiques de només determinades professions sanitàries, però no a totes les titulacions de totes les professions sanitàries.

Els farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs amb titulació MECES 3 es classifiquen/es valoren diferent dels farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs amb titulació de llicenciats.

Els farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs, tant si són llicenciats com sí són MECES 3, es classifiquen/es valoren diferent que els metges, tant si són llicenciats com sí són MECES 3.

Els fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes, optometristes MECES 2 es classifiquen/es valoren diferent dels fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes, optometristes, diplomats de grau mitjà.

Els fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes MECES 2 es classifiquen/es valoren diferent de les infermeres i llevadores MECES 2.

Però els advocats, economistes, arquitectes, i informàtics es classifiquen/es valoren igual, independentment de si són llicenciats o graduats, MECES 2 o 3.

En aquest sentit, la proposta empresarial es pot qualificar fins i tot d'artificiosa al no aplicar els mateixos criteris per "adaptar" els treballadors i treballadores dins de cadascun dels grups professionals.

#### **4.4.2. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional no compleix amb les exigències legals mínimes, d'acord amb l'article 22.2. ET, d'un sistema de classificació professional que utilitza les titulacions acadèmiques com a paràmetre classificatori**

Tal com ja s'ha dit anteriorment a l'analitzar la regulació legal de l'article 22.2. de l'ET, els sistemes de classificació professional han de complir amb unes exigències legals mínimes.

La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional no contempla la totalitat de treballadors i treballadores als quals és d'aplicació el Conveni Col·lectiu.

Desapareixen els llicenciats farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics, i odontòlegs dels llocs de treball del Grup I, subgrup 1.1.2.

Desapareixen els professionals sanitaris fisioterapeuta, terapeuta ocupacional, podòleg, treballador social, logopeda i optometrista dels llocs de treball del Grup I, subgrup 1.2.1.

#### **4.4.3. La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional vulnera el principi d'equiparació de titulacions acadèmiques regulat a la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, i el principi de garantia dels drets adquirits de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats**

La Disposició addicional onzena de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, pel que fa a les titulacions que habiliten legalment per l'exercici de les professions sanitàries, estableix una equiparació legal de les noves titulacions universitàries (graus) a les anteriors titulacions universitàries (llicenciatures), i ho fa de tal manera que ni tan sols calgui modificar formalment el contingut de la Llei 44/2003, que continua parlant, només, de llicenciats i diplomats, malgrat ara ja no siguin les actuals titulacions acadèmiques habilitants.

Atribuir a unes titulacions noves, MECES 3, de determinades professions sanitàries, un valor inferior al de la mateixa professió amb títol de llicenciatura comporta una vulneració de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

La Disposició addicional quinzena de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, regula la garantia dels drets adquirits per les titulacions universitàries anteriors, de manera que les anteriors titulacions acadèmiques, malgrat ja hagin desaparegut de l'àmbit i oferta acadèmica, mantenen plena vigència acadèmica i professional.

En sentit idèntic es regula a la Disposició addicional quarta, sobre efectes dels títols universitaris oficials corresponents a l'anterior ordenació, del Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, en què s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

Fer tal com fa la proposta empresarial, que els farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs amb titulació de llicenciats desapareguin del sistema de classificació professional comporta una infracció de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2011, de 21 de desembre, d'universitats.

#### **4.4.4. El nou sistema de classificació professional proposat per la part empresarial afectaria, en cas d'acordar-se, altres condicions de treball del Conveni Col·lectiu**

El propi l'Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut estableix previsions que tenen relació directa o indirecta amb el sistema de classificació professional: a títol d'exemple es poden citar la facultat empresarial d'organitzar el treball (article 14), el règim de canvi de lloc de treball, el canvi de torn i ascensos (article 18), el salari base i els diferents complements salarials (article 25 i següents), i els Annexos 3, 4, 5, 6 fins al 17, que estableixen les quanties dels diferents conceptes retributius en funció dels diferents grups professionals.

L'afectació més important és, evidentment, a l'estructura retributiva i a les quanties de les retribucions, de manera que si s'introduïssin els canvis proposats per la representació empresarial al sistema de classificació professional es produiria una afectació a la regulació del sistema retributiu i a les quanties retributives del mateix Conveni Col·lectiu, perquè els Annexos del Conveni Col·lectiu que estableixen les quanties econòmiques dels diferents conceptes retributius ho fan en funció dels grups i subgrups professionals, i també dels nivells retributius existents, i, en conseqüència, si es creen nous subgrups, subsubgrups i nivells caldria establir-los les retribucions i les quanties econòmiques pertinents.

Aquesta situació pot ser, sense afany d'exhaustivitat, analitzada des de diferents perspectives:

##### **1a. El sistema de classificació professional impactaria sobre la qualificació acadèmica necessària per ser contractat**

Els farmacèutics, odontòlegs, químics, físics, biòlegs i psicòlegs clínics haurien de ser MECES 3 per poder ser contractats, en el seu cas i cadascun d'ells segons els requeriments acadèmics ja analitzats, per accedir a la formació especialitzada pel sistema de residència.

Els farmacèutics i odontòlegs són MECES 3, d'igual manera que els metges, en acabar el grau universitari, en atenció a les previsions legals analitzades i als requeriments curriculars del seu grau. Contràriament, els químics, físics, biòlegs i psicòlegs clínics només són MECES 3 amb el grau més el màster, en atenció, també, a les previsions legals analitzades i als requeriments curriculars del seu grau.

Els fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes, optometristes només han de ser MECES 2, és a dir, han de tenir el grau universitari per poder ser contractats. En el cas de les infermeres i les llevadores no queda clara quina és l'exigència

formativa necessària per a ser contractat al no preveure-ho expressament en el nou sistema de classificació proposat per la representació empresarial, encara que sembla que es decanta per MECES 2.

Tot això sense perjudici dels requeriments legals de la formació especialitzada en cada cas.

## **2n. El sistema de classificació professional impacta sobre el conjunt del Conveni Col·lectiu i, fonamentalment, sobre el sistema retributiu i la quantia de les retribucions**

Si amb la negociació d'un nou sistema de classificació professional s'introduïssin nous grups, subgrups, subsubgrups o nivells, seria necessari negociar i preveure les retribucions d'aquests nous grups, subgrups, subsubgrups o nivells.

Com ja s'ha dit anteriorment, una de les funcionalitats inherents a qualsevol sistema de classificació professional és estructurar el sistema retributiu i/o les quanties de les retribucions; en conseqüència, no es pot parlar d'una cosa sense que s'afecti l'altra.

Cal, doncs, que ens preguntem quines serien les retribucions dels nous subgrups, subsubgrups i nivells que preveu la proposta empresarial; així com quines serien les retribucions de:

- La resta del personal en formació especialitzada (MECES 3) per residència: farmacèutic, químic, físic, biòleg i psicòleg clínic.
- La resta del personal en plantilla (MECES 3): farmacèutic, químic, físic, biòleg, psicòleg clínic i odontòleg
- El personal en plantilla (MECES 2): fisioterapeuta, terapeuta ocupacional, podòleg, treballador social, logopeda i optometrista.

I també caldria preguntar-se per quines serien les retribucions del personal que no apareix a la proposta empresarial:

- Els farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs llicenciats
- Les infermeres i llevadores diplomades en grau mitjà

Sense conèixer què pensa la representació empresarial que fa la proposta del nou sistema de classificació professional sobre la resposta a les anteriors preguntes, no es pot fer front a una veritable negociació col·lectiva.

## **3r. L'ampliació i diferenciació del ventall de col·lectius de professionals sanitaris pot generar infravaloracions professionals que no tenen res a veure amb l'exercici i el valor de cadascuna de les professions sanitàries**

La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional, més enllà de la manera en què pot afectar el sistema retributiu i la quantia de les retribucions, pot afectar també el valor "professional" que el Conveni Col·lectiu dona a cadascuna de les professions sanitàries i/o a cadascuna de les professions sanitàries en funció de la titulació acadèmica que tingui cadascun dels treballadors i treballadores, malgrat legalment les titulacions, com ja s'ha dit, són equivalents pel que fa al seu caràcter habilitant per a l'exercici de la professió.

Els metges, farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs són professions sanitàries regulades legalment i, en paraules de la Llei 44/2003, s'han "*de reconèixer simultàniament els creixents espais competencials compartits interprofessionalment, de manera que les praxis quotidianes dels professionals en organitzacions multidisciplinàries evolucionin de forma no conflictiva, sinó cooperativa i transparent.*" (Exposició de motius)

Exactament el mateix és predicable de les infermeres, llevadores, fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes, totes aquestes també professions sanitàries regulades legalment a la Llei 44/2003.

#### **4rt. La proposta empresarial del nou sistema classificació professional, en cas de pactar-se en el marc de la negociació col·lectiva, podria ser contrària al principi d'igualtat i no discriminació de l'article 14 de la Constitució Espanyola**

Si malgrat tot es volgués modificar el sistema de classificació professional i el sistema retributiu, caldria posar sobre la taula totes les possibles conseqüències. Si hi hagués algun tipus d'incidència retributiva en el sentit que es volguessin regular retribucions en quantia inferior a la qual ara estan regulades per fer les mateixes feines —o feines d'igual valor—, s'hauria de tenir present que s'estaria establint una doble escala salarial.

La translació del nou sistema de classificació empresarial —pel que fa als nous tres subgrups, subsubgrups i nivells del GRUP professional 1— al sistema retributiu obligaria a regular uns nous nivells i quanties salarials, en els diferents conceptes salarials, sigui salari base o sigui qualsevol dels complements salarials regulats a cadascun dels Annexos corresponents del Conveni Col·lectiu.

En poques paraules, s'estaria creant una “doble escala salarial” amb les característiques següents:

**a)** La data d'entrada a l'empresa, el moment de ser contractat —a partir de l'entrada en vigor del Conveni Col·lectiu que establís aquesta retribució inferior— seria l'element determinant de tenir una retribució inferior.

Si els treballadors i treballadores nous contractats —a partir de l'entrada en vigor del Conveni Col·lectiu que establís aquesta inferior retribució—, i contractats ara necessàriament amb el nivell de titulació MECES 3 (farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs) i MECES 2 (fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes) tinguessin una retribució inferior a la qual tenen els mateixos professionals sanitaris que ja treballen, siguin llicenciats o MECES 3, s'estaria retribuïnt una mateixa feina de manera diferent, i sense una justificació constitucionalment raonable, sense perjudici de les diferències derivades pel sistema de formació especialitzada pel sistema de residència, en el seu cas.

Perquè una diferència salarial d'aquestes característiques sigui constitucionalment acceptada és necessari que hi hagi una o varies circumstàncies objectives que la justifiquin i que sigui transitòria en el temps; passat un temps ha de desaparèixer la diferència retributiva.

En aquest sentit, el principi de garantia de drets acadèmics i professionals per a les antigues titulacions acadèmiques i el principi d'equivalència entre les antigues i noves titulacions acadèmiques fan que les titulacions acadèmiques, en si mateixes, no puguin justificar la diferència retributiva.

**b)** Si les noves retribucions d'aquests nous nivells no han d'afectar els professionals que ja estan treballant en el moment en què entrés en vigor aquest suposat nou Conveni Col·lectiu, com s'hauria de regular la seva retribució si el Conveni Col·lectiu n'estableix una d'inferior? És indubtable que no poden perdre cap dels drets retributius i quanties retributives que ja tenen, però, com s'hauria de regular l'evolució futura d'aquestes retribucions?

I si als que ja estan treballant en el moment d'establir-se la doble escala salarial se'ls hi estableix un complement no absorbible ni compensable, i revaloritzable, quines conseqüències pot tenir sobre la constitucionalitat de la diferències salarials?

**c)** Des d'aquesta perspectiva cal tenir present el que ja s'ha mencionat anteriorment sobre la convivència en el temps dels estudis universitaris per obtenir, per a la mateixa professió sanitària, els títols de llicenciatura i el de grau.

Durant els primers cursos universitaris van conviure —des del curs 2008-2009 al curs 2014-2015— els ensenyaments universitaris de llicenciatures i graus, de manera que, per posar un exemple, l'any 2012 ja va ser legalment possible obtenir un títol de grau en Biologia i l'any 2014 encara va ser possible obtenir una llicenciatura en Biologia, i el mateix podia passar en Medicina, Farmàcia, Física, Química, Psicologia i Odontologia. En definitiva, durant uns anys van conviure els ensenyaments universitaris per obtenir llicenciatures i per obtenir graus.

I com a conseqüència d'això, es podria donar la circumstància que hi hagi professionals sanitaris contractats durant un mateix determinat període de temps amb diferents titulacions universitàries, ja siguin llicenciatures o ja siguin graus; on es classificaran els llicenciats que han obtingut la llicenciatura quan ja hi havia grau universitari per a la mateixa professió?

**d)** Aquestes noves i inferiors retribucions dels nous farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs i dels nous fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes afectarien exclusivament els joves professionals sanitaris que són aquells que s'han format d'acord amb els nivells acadèmics exigits per obtenir les titulacions que els habiliten legalment per a l'exercici de cadascuna de les seves professions.

Malgrat la nova estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries hagi estat dissenyada per a la millora de la qualitat de la universitat i de la formació que ofereix per donar resposta a les demandes socials i dels sistemes científics i tecnològics, el mercat de treball els precaritzaria, menystenint la seva qualificació i disminuint els seus salaris.

**e)** Pel que fa a l'actual Grup professional VII, que la proposta empresarial modifica en el sentit de reconvertir-lo en el Grup professional 5.

El Grup professional VII del sistema actual de classificació professional, que no es subclassifica en subgrups ni en nivells passaria a ser el Grup 5, però amb dos subgrups.

Si es generessin aquests dos subgrups diferents que ara no existeixen, el Conveni Col·lectiu hauria, necessàriament, d'establir les seves retribucions; si l'estructura retributiva, els conceptes retributius i les seves quanties fossin exactament idèntiques a les actuals no hi hauria cap problema, però si el Conveni Col·lectiu fixés retribucions diferents i inferiors a les actuals, es podria generar una doble escala salarial, entre, per una part, els zeladors i portalliteres que ja estan treballant i els possibles zeladors i portalliteres nous contractats a partir de l'entrada en vigor del Conveni Col·lectiu, i per l'altra, entre els netejadors/ores, peons o bugaderes que ja estan treballant i els possibles netejadors/ores, peons o bugaderes nous contractats a partir de l'entrada en vigor del Conveni Col·lectiu.

#### **4.5. És possible negociar un altre sistema de classificació professional al conveni col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el servei català de la salut?**

Encara que no sigui legalment obligatori negociar un nou sistema de classificació professional, la resposta a la pregunta és necessàriament positiva. Sí que és possible i només cal que els negociadors col·lectius ho vulguin fer i arribin a un acord, però el contingut de l'acord haurà de ser respectuós amb els paràmetres i regles legals contingudes a l'ET, amb les obligacions legals derivades de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries i amb el dret fonamental a la igualtat i no discriminació de l'article 14 de la Constitució.

Des d'aquesta perspectiva és aconsellable que qualsevol modificació que es pugui fer al sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut es limiti a actualitzar les denominacions de les titulacions acadèmiques actuals, mantenint, però, les denominacions de les titulacions acadèmiques anteriors, que continuen tenint plena vigència i efectivitat acadèmica per a l'exercici de les professions sanitàries.

## 5. Conclusions

**Primera.-** En un procés de negociació d'un Conveni Col·lectiu, les parts negociadores són lliures a l'hora de determinar el contingut del Conveni Col·lectiu, i, específicament, són lliures a l'hora de regular el sistema de classificació professional, encara que si el regulen ho han de fer per mitjà de grups professionals.

**Segona.- No hi ha cap obligació legal per modificar el sistema de classificació professional del I Conveni col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el servei català de la salut.**

El nou sistema d'estructura dels ensenyaments i titulacions universitàries implementat a través de la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, no obliga a la modificació del sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de la Salut, perquè la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, estableix una equiparació legal de les noves titulacions universitàries (graus) a les anteriors titulacions universitàries (licenciatures).

**Tercera.-** Les anteriors titulacions acadèmiques, malgrat ja hagin desaparegut de l'àmbit i oferta acadèmica, mantenen la seva vigència acadèmica i professional, d'acord amb la Llei Orgànica 4/2007, de 12 d'abril, de modificació de la Llei Orgànica 6/2011, de 21 de desembre, d'universitats.

**Quarta.- Qualsevol modificació que es vulgui fer del sistema de classificació professional del I Conveni col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el servei català de la salut ha de ser fruit d'un acord entre les parts negociadores del conveni col·lectiu.**

En la mesura que ni la Llei 44/2003, ni la Llei Orgànica 4/2007, obliguen a modificar, per adaptació, el sistema de classificació professional del Conveni Col·lectiu, hem de tenir en compte el que estableix l'Estatut dels Treballadors, que és la llei específica per l'àmbit de les relacions de treball, que atribueix a la negociació col·lectiva la competència per establir els sistemes de classificació professional, però en tant que no es tracta d'un contingut mínim del Conveni Col·lectiu, és una qüestió que està sotmesa, com tot allò que fa referència a les condicions de treball, al resultat de la negociació.

**Cinquena.- La proposta empresarial de nou sistema de classificació professional precaritza professional i retributivament els joves farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs amb titulació MECES 3.**

La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional dona un tracte diferent i precaritzant als farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs amb titulació MECES 3 —que hagin estat contractats després de l'entrada en vigor del Conveni Col·lectiu que establis el tracte diferent— respecte als farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs que ja estan treballant, ja sigui amb la titulació de llicenciats, ja sigui amb la titulació de MECES 3.

La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional dona un tracte diferent i precaritzant als farmacèutics, químics, físics, biòlegs, psicòlegs clínics i odontòlegs amb titulació MECES 3 respecte dels metges, tant si aquests són llicenciats com si són MECES 3.



**Sisena.- La proposta empresarial de nou sistema de classificació professional precaritza professional i retributivament els joves fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes amb titulació MECES 2.**

La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional dona un tracte diferent i precaritzant als fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes amb titulació MECES 2 —contractats després de l'entrada en vigor del Conveni Col·lectiu que establís el tracte diferent— respecte als fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes que ja estan treballant, sigui com a MECES 2 o com a diplomats de grau mitjà.

La proposta empresarial del nou sistema de classificació professional dona un tracte diferent i precaritzant als fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, podòlegs, treballadors socials, logopedes i optometristes amb titulació MECES 2 respecte de les infermeres i llevadores, tant si són diplomades com si són MECES 2.